

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

04.01.2018

м. КИЇВ

№

4

Про затвердження Інструкції
з категорювання ракетно-
артилерійського озброєння

Відповідно до Законів України “Про правовий режим майна у Збройних Силах України”, “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні”, Положення про порядок обліку, зберігання, списання та використання військового майна у Збройних Силах, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 04 серпня 2000 року № 1225 (зі змінами), з метою визначення порядку категорювання ракетно-артилерійського озброєння у Збройних Силах України н а к а з у ю:

1. Затвердити Інструкцію з категорювання ракетно-артилерійського озброєння, що додається.

2. Наказ розіслати згідно з розрахунком розсилки.

Міністр оборони України

С.ПОЛТОРАК

000308 *

3. 253-2018

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства оборони України

04 січня 2019 року

№ 4

ІНСТРУКЦІЯ

з категорювання ракетно-артилерійського озброєння

1. Загальні положення

1.1. Ця Інструкція визначає механізм встановлення та документального оформлення категорії ракетно-артилерійського озброєння номенклатури Центрального ракетно-артилерійського управління Збройних Сил України Озброєння Збройних Сил України, номенклатури Повітряних Сил Збройних Сил України, номенклатури Військово-Морських Сил Збройних Сил України в Міністерстві оборони України та Збройних Силах України (далі – центральні служби забезпечення).

1.2. У цій Інструкції наведені нижче поняття вживаються в такому значенні:

ракетно-артилерійське озброєння (далі – РАО):

озброєння, ракети, боєприпаси та військово-технічне майно за номенклатурою Центрального ракетно-артилерійського управління Збройних Сил України Озброєння Збройних Сил України;

авіаційне озброєння, зенітно-ракетне озброєння, радіоелектронна техніка, запасні частини, інструмент та приладдя (далі – ЗІП), а також військово-технічне майно радіотехнічних військ номенклатури Повітряних Сил Збройних Сил України;

ракетне та артилерійське озброєння, боєприпаси номенклатури Військово-Морських Сил Збройних Сил України;

експлуатація зразка озброєння та військової техніки (далі – ОВТ) – стадія життєвого циклу зразка з моменту прийняття його військовою частиною від підприємства-виробника чи ремонтного підприємства до зняття з експлуатації;

зняття зразка ОВТ з експлуатації – припинення функціонування зразка за своїм безпосереднім призначенням, документально оформлене в установленому порядку. Знятий з експлуатації зразок може бути направлений у ремонт, переведений у навчальне обладнання, переобладнаний для використання з метою, що відрізняється від його призначення, або утилізований;

зразок ОВТ – виріб ОВТ, який представляє собою сукупність складових частин і комплектувальних виробів, з'єднаних загальним конструктивним (схемним) рішенням, та призначений для виконання завдань самостійно або у складі системи (комплексу) озброєння та військової техніки;

капітальний ремонт зразка ОВТ – ремонт, який виконують для відновлення справного стану, повного чи близького до повного відновлення ресурсу зразка ОВТ із заміною чи відновленням будь-яких його частин, у тому числі й базових;

категорія зразка ОВТ – умовна облікова характеристика зразка, встановлювана за певними правилами відповідно до його технічного стану та необхідності проведення того чи іншого виду ремонту;

поточний ремонт зразка ОВТ – ремонт зразка ОВТ, який виконується для забезпечення чи відновлення працездатності зразка ОВТ і полягає у заміні і (чи) відновленні його окремих частин;

призначений ресурс зразка ОВТ – сумарний наробіток зразка, у разі досягнення якого експлуатацію зразка належить припинити незалежно від його технічного стану;

призначений строк служби (технічної придатності) зразка ОВТ – календарна тривалість експлуатації зразка, в разі досягнення якої експлуатацію зразка належить припинити незалежно від його технічного стану;

ресурс зразка ОВТ – сумарний наробіток зразка від початку його експлуатації чи його поновлення після ремонту до переходу в граничний стан;

середній ремонт зразка ОВТ – ремонт зразка ОВТ, який виконують для відновлення справного стану й часткового відновлення ресурсу із заміною чи відновленням складників обмеженої номенклатури з відповідним контролем його технічного стану в обсязі, установленому в нормативній документації;

справний стан зразка ОВТ – стан зразка, який відповідає всім вимогам нормативної та (чи) конструкторської документації;

строк – певний період, зі впливом якого пов'язана дія чи подія. Строк визначається роками, місяцями, тижнями, днями або годинами;

термін – певний момент у часі, з настанням якого пов'язана дія чи подія. Термін визначається календарною датою;

центральна служба забезпечення – структурний підрозділ органу військового управління (органу управління), на який покладаються функції забезпечення з'єднань, військових частин, територіальних органів, підрозділів, закладів, установ та організацій визначеної номенклатури.

2. Категорування РАО номенклатури Центрального ракетно-артилерійського управління Збройних Сил України Озброєння Збройних Сил України

2.1. До РАО номенклатури Центрального ракетно-артилерійського управління Збройних Сил України Озброєння Збройних Сил України відносяться: озброєння, ракети, боєприпаси та військово-технічне майно.

До озброєння відносяться:

наземне обладнання ракетних, зенітних ракетних і протитанкових ракетних комплексів;

артилерійське озброєння;

зенітно-артилерійське озброєння;

озброєння, яке встановлено на танках, БМП, БТР та іншій військовій техніці;

стрілецьке озброєння та гранатомети;

радіотехнічні засоби та радіоелектронна техніка;

рухомі розвідувальні, спостережні пункти та фотолабораторії;

артилерійські прилади;

рухомі засоби технічного обслуговування та ремонту;

комплексні та уніфіковані тренажери.

До ракет відносяться: ракети, ракетні частини, а також бойові, головні частини у звичайному спорядженні та комплектуючі елементи, навчальні ракети.

До боєприпасів відносяться: реактивні снаряди, артилерійські, мінометні та гранатометні постріли, ручні і реактивні гранати, патрони до стрілецької зброї, сигнальні, освітлювальні, димові, імітаційні та інші піротехнічні засоби та їх комплектуючі елементи, елементи динамічного захисту танків.

До військово-технічного майна (далі – ВТМ) відносяться ЗІП, експлуатаційні матеріали для підтримування технічної готовності озброєння і боєприпасів, обладнання та пристрої для технічного обслуговування і ремонту озброєння, у тому числі намети, барокамери, кондиціонери, в'ючне спорядження, спеціальна укупорка тощо, тренажери, розрізні агрегати, макети, експлуатаційна, ремонтна та інша документація.

2.2. РАО в залежності від технічного стану, технічного ресурсу (строку служби), гарантійного строку служби (зберігання) та (або) гарантійного наробітку поділяється на категорії за видами РАО, наведені у відповідних розділах цієї Інструкції.

Категорювання проводиться:

під час приймання (передавання) РАО військовими частинами, установами, арсеналами, базами (центрами) і складами;

після закінчення строку служби (технічної придатності), гарантійного строку служби (зберігання) або вироблення технічного ресурсу експлуатації (зберігання) зразків РАО;

у разі передчасного виходу РАО з ладу, у тому числі після аварій, стихійного лиха, бойових ушкоджень;

під час проведення регламентних робіт, щодо продовження призначених строків служби (зберігання), технічного обслуговування № 2

або контрольних оглядів РАО поточного забезпечення і тривалого зберігання;

у разі встановлення невідповідності фактичного технічного стану даним експлуатаційної (технічної) документації;

за результатами лабораторних випробувань;

після проведення середнього або капітального ремонту.

2.3. Відповідність установленій категорії РАО його реальному технічному стану перевіряється особами, що здійснюють інспектування, командирами військових частин, заступниками командирів частин з озброєння, начальниками зберігання, начальниками служб ракетно-артилерійського озброєння військових частин під час оглядів і перевірок технічного стану РАО.

Під час категорювання РАО необхідно керуватися встановленими гарантійними строками служби (зберігання), гарантійним наробітком, зазначеними у формулярах, технічними ресурсами (строками служби), переліком несправностей і пошкоджень, що визначають технічний стан, вимогами експлуатаційно-технічної документації, а також нормами категорювання стволів, наведеними в додатках 1–6 до цієї Інструкції.

Під час вводу в експлуатацію нового виробу категорювання здійснюється за аналогічним зразком РАО.

РАО, що підлягає відновленню шляхом проведення поточного ремонту (регламентних робіт) у ремонтних (відповідних) підрозділах військових частин, у нижчу категорію не переводиться.

Відсутність або несправність ЗІП, а також комплектуючих виробів (прицілів, багнет-ножів, панорам, футлярів, ранців, заглушок, чохлів тощо) не є підставою для переведу РАО в нижчу категорію, а лише характеризує стан його комплектності.

2.4. Озброєння 1-ї і 2-ї категорії, ракети і боєприпаси 1-ї категорії, на яких проводяться модернізація або конструктивні доробки, у нижчу категорію не переводяться. У разі заміни на озброєнні 1-ї категорії в ході експлуатації (поточного ремонту) окремих комплектуючих виробів і агрегатів (двигунів, насосів, блоків тощо) на вироби і агрегати 1-ї або 2-ї категорії для озброєння і 1-ї категорії для ракет і боєприпасів категорія РАО не змінюється.

Порушення зовнішніх протикорозійних покриттів (оксидного, фосфатного тощо) під час зберігання та експлуатації РАО також не є підставою для його переведення в нижчу категорію.

Порушення герметичності тари (контейнера) не є підставою для переведу в нижчу категорію виробів, що зберігаються в ній. Герметичність тари (контейнера) повинна бути відновлена шляхом проведення ремонту або заміни.

2.5. Визначення якісного стану РАО і віднесення його до тієї або іншої категорії проводиться з метою:

встановлення придатності РАО для його використання за прямим призначенням;

визначення технічного стану окремих елементів РАО;

виявлення озброєння РАО, яке вимагає середнього або капітального ремонту, а також вживання необхідних заходів для його відновлення;

визначення потреби в приладах, блоках, вузлах, деталях для своєчасної заміни і поповнення одиночних та групових комплектів ЗПП.

Для встановлення категорії РАО наказом командира військової частини призначається комісія, яка перевіряє технічний стан РАО. Результати перевірки оформлюються актом. Форма акта визначається Інструкцією з обліку військового майна у Збройних Силах України, затвердженою наказом Міністерства оборони України від 17 серпня 2017 року № 440 (далі – Інструкція з обліку), Порядком списання військового майна у Збройних Силах України, затвердженим наказом Міністерства оборони України від 12 січня 2015 року № 17 (зі змінами) (далі – Порядок списання).

До складу комісії, як правило, призначаються: заступник командира військової частини з озброєння (головний інженер арсеналу, бази, складу), начальники служб (лабораторій), начальник (представник) підрозділу технічного контролю, командири підрозділів (з них не менше двох членів комісії повинні бути спеціалістами з даного виду озброєння, ракет і боєприпасів), а також начальник фінансової служби або його заступник (у випадках переведення в останню нижчу категорію).

Для визначення технічного стану озброєння, що має відповідний гриф обмеження доступу, призначається комісія з числа осіб, які відповідно до вимог чинного законодавства у сфері охорони державної таємниці та іншої інформації з обмеженим доступом допущені до обслуговування цього виду озброєння.

Комісію не можуть очолювати особи, призначені наказом командира частини як особи, що несуть матеріальну відповідальність за РАО, яке підлягає категорюванню.

Комісія зобов'язана:

провести всебічний технічний огляд РАО, встановити ступінь і причини зносу, зробити необхідні виміри і перевірки, встановити дефекти, які будуть підставою для визначення категорії озброєння;

скласти акт технічного стану військового майна відповідно до вимог цієї Інструкції.

Під час визначення технічного стану РАО комісія керується:

наявною у військових частинах документацією, яка визначає технічні вимоги, що висуваються до даного виду РАО (формуляри, паспорти, описи та інструкції з експлуатації, технічні умови, стандарти, дефектаційні карти та інші документи);

ознаками і технічними показниками категорювання, установленими цією Інструкцією;

документами про результати випробувань, перевірок і лабораторного контролю (аналізу).

2.6. Право переведення озброєння в нижчу категорію (затвердження акта) залежно від його технічного стану або строку зберігання надається:

у 2-у категорію – командирам військових частин, начальникам установ і військових навчальних закладів, начальникам арсеналів, баз (центрів), складів та командирам ремонтних частин оперативного та центрального підпорядкування – на озброєння, що знаходиться в експлуатації;

у 3-ю категорію – начальнику центральної служби забезпечення, начальникам служб ракетно-артилерійського озброєння виду (оперативного командування) Збройних Сил України (далі – ЗС України) – на озброєння, що знаходиться в експлуатації в підпорядкованих військових частинах;

у 4-у категорію – начальнику центральної служби забезпечення за затвердженою номенклатурою;

у 5-у категорію – посадовим особам, визначеним наказами Міністерства оборони України про порядок списання з обліку матеріальних засобів у ЗС України.

Право переведення ракет і боєприпасів у нижчу категорію залежно від їх технічного стану або строку зберігання надається:

у 2-у категорію – начальникам служб РАО видів (оперативного командування) ЗС України, начальникам арсеналів, баз (центрів) центрального підпорядкування;

у 3-ю – начальнику центральної служби забезпечення за затвердженою номенклатурою.

Контейнери (тара) переводяться:

у 2-4 у категорію – начальниками служб РАО видів (оперативного командування), начальниками арсеналів, баз (центрів) центрального підпорядкування;

у 5-у категорію – посадовим особам, визначеним наказами Міністерства оборони України про порядок списання з обліку матеріальних засобів у ЗС України.

Посадові особи, яким надано право переведення озброєння в 5-у категорію, ракет і боєприпасів – у 3-ю категорію, діють у межах прав, наданих керівними документами із списання матеріальних засобів.

2.7. Переведення озброєння в 5-у категорію, ракет і боєприпасів – у 3-ю категорію

2.7.1. Переведення озброєння в 5-у категорію здійснюється:

після досягнення граничного стану*, зазначеного в нормативно-технічній документації, граничного або гранично-нормативного строку експлуатації**;

у разі коли відновлення технічно неможливе або економічно недоцільне.

Категорично забороняється переведення в 5-у категорію озброєння, яке не пройшло капітальний ремонт, та озброєння, яке не відпрацювало призначений ресурс (строк служби), за винятком озброєння, яке отримало бойові пошкодження та проведення капітального ремонту якого економічно недоцільне.

2.7.2. Переведення ракет і боєприпасів у 3-ю категорію здійснюється:

якщо ракети і боєприпаси непридатні для бойового застосування та тривалого зберігання, небезпечні в службовому поводженні та бойовому застосуванні;

у разі заборони експлуатації за результатами лабораторних (фізико-хімічних) та полігонних (балістичних, кліматичних) випробувань;

з закінченими строками збереженості (технічної придатності)***;

у разі коли відновлення технічно неможливе або економічно недоцільне.

2.8. Стрілецьке озброєння та гранатомети, переведені в 5-у категорію, ракети та боєприпаси – у 3-ю категорію, підлягають здачі на арсенали, бази центрального підпорядкування.

* Граничний стан озброєння, при якому його подальша експлуатація неприпустима чи недоцільна, або відновлення його працездатного стану неможливе або недоцільне.

** Граничний строк експлуатації становить: для артилерії, мінометів, стрілецької зброї, оптичних приладів – 40 років; електронно-оптичних та квантових приладів, топоприв'язників, стабілізаторів, приладів (пунктів) управління і наведення, наземного обладнання ракетних комплексів тактичного призначення, протитанкових ракетних комплексів та радіолокаційних станцій – 25–30 років, наземного обладнання зенітно-ракетних комплексів – 20 років, а для озброєння і майна, що не увійшло до перелічених груп – 40 років.

*** Ракетам і боєприпасам призначають такі показники збереженості: гарантійний строк зберігання, строк збереженості (термін технічної придатності) та призначений строк зберігання.

По закінченні гарантійного строку зберігання з ракетами і боєприпасами проводяться заходи з визначення строку збереженості (строку технічної придатності). Продовження строків технічної придатності здійснюється за результатами лабораторних випробувань. За результатами зазначених випробувань може встановлюватись призначений строк зберігання, після закінчення якого експлуатація боєприпасів повинна бути зупинена незалежно від їх технічного стану.

Дозволяється озброєння 5-ї категорії та озброєння інших категорій, яке виведене зі штатів військових частин, ракети та боєприпаси 3-ї категорії переробляти в навчальне (музейне), з проведенням необхідного ремонту або доробок. Підставою для переробки РАО в навчальне (музейне) є розпорядження начальника центральної служби забезпечення.

2.9. Озброєння, на якому проведено середній або капітальний ремонт, переводиться у 2-у категорію. Акт технічного стану затверджується начальником (командиром) арсеналу, бази, ремонтного органу (підрозділу), директором ремонтного підприємства після проведення ремонту та перевірки озброєння комісією на відповідність його технічним умовам на ремонт. Про проведений ремонт ставиться відмітка у формулярі (паспорті) зразка.

Ракети і боєприпаси із закінченими гарантійними строками служби (зберігання), призначеними строками служби (зберігання) після встановлення (продовження) призначеного строку служби (зберігання) цих ракет і боєприпасів переводяться з 2-ї категорії в 1-у на підставі розпорядження начальника центральної служби забезпечення.

2.10. У разі виявлення несправностей у період гарантійного строку служби РАО, що з'явилися внаслідок неякісного виготовлення зразка, військові частини зобов'язані складати і направляти рекламацийні акти заводам-виробникам, при цьому категорія РАО не змінюється. Загальний строк складання рекламацийного акта не повинен перевищувати 30 діб з моменту виявлення несправності у зразку.

2.11. Після відпрацювання технічних ресурсів експлуатації (строків служби) РАО (крім ракет і боєприпасів) при задовільному технічному стані в нижчу категорію не переводиться, строк його експлуатації продовжується на підставі акта технічного стану військового майна (додаток 6 до Інструкції з обліку) та на підставі акта зміни якісного стану (додаток 12 до Порядку списання) строком на один рік.

РАО, що потребує ремонту, але не відпрацювало призначений технічний ресурс (строк служби), переводиться в нижчу категорію на підставі акта технічного стану військового майна. У разі передчасного виходу РАО в ремонт проводиться розслідування. Матеріали розслідування додаються до акта технічного стану військового майна.

Категорія РАО, для якого технічні ресурси (строки служби) не встановлені та яке знято з озброєння і зберігається на арсеналах, базах, складах, визначається за їх фактичним технічним станом згідно з критеріями, зазначеними у додатках 1–6 до цієї Інструкції.

2.12. Категорування озброєння, змонтованого (встановленого) на шасі автомобільної або бронетанкової техніки

2.12.1. Категорування спеціальної частини озброєння здійснюється згідно з цією Інструкцією, категорування базового шасі автомобільної техніки – відповідно до діючих нормативних документів із категорування автомобільної техніки.

Визначення технічного стану базового шасі бронетанкової техніки проводиться відповідно до чинних нормативних документів із категорування бронетанкового озброєння, техніки.

Залежно від технічного стану, технічного ресурсу (строку служби), гарантійного строку служби або гарантійного наробітку озброєння поділяється на п'ять категорій.

2.12.2. Категорування озброєння, змонтованого на шасі автомобільної техніки

Озброєння, змонтоване на шасі автомобільної техніки, у залежності від технічного стану, а також після відпрацювання технічних ресурсів (строків служби) і характеру необхідного ремонту поділяється на такі категорії:

1-а категорія – нове*, справне та придатне для використання за призначенням, спеціальна частина 1-ї категорії, базове шасі 1-ї категорії;

2-а категорія – технічно справне і придатне для використання за призначенням, яке знаходиться та було в експлуатації, а також пройшло середній або капітальний ремонт. Спеціальна частина 1-ї або 2-ї категорії, базове шасі 2-ї категорії; спеціальна частина 2-ї категорії, базове шасі 1-ї категорії;

3-я категорія – спеціальна частина і (або) базове шасі, які за технічним станом потребують проведення середнього ремонту;

4-а категорія – спеціальна частина і (або) базове шасі, які за технічним станом потребують проведення капітального ремонту;

5-а категорія – спеціальна частина і (або) базове шасі, непридатні для використання за призначенням, відновлення яких технічно неможливе або економічно недоцільне.

2.12.3. Категорування озброєння, змонтованого (встановленого) на шасі бронетанкової техніки

Озброєння, змонтоване на шасі бронетанкової техніки, а також після відпрацювання технічних ресурсів (строків служби), у залежності від технічного стану і характеру необхідного ремонту поділяється на такі категорії:

1-а категорія – нове, справне та придатне для використання за призначенням. Спеціальна частина 1-ї категорії, базове шасі 1-ї категорії;

* Під новим розуміється озброєння, яке не було у використанні та знаходиться на зберіганні.

2-а категорія – технічно справне і придатне до використання за призначенням, яке знаходиться та було в експлуатації, а також пройшло середній або капітальний ремонт. Спеціальна частина 1-ї або 2-ї категорії, базове шасі, яке не відпрацювало технічний ресурс до середнього ремонту, а також шасі або спеціальна частина, які пройшли середній або капітальний ремонт;

3-я категорія – спеціальна частина і (або) базове шасі, які за технічним станом потребують проведення середнього ремонту;

4-а категорія – спеціальна частина і (або) базове шасі, які за технічним станом потребують проведення капітального ремонту;

5-а категорія – спеціальна частина і (або) базове шасі, непридатні для використання за призначенням, відновлення яких технічно неможливе або економічно недоцільне.

2.13. Категорювання спеціальної частини наземного обладнання ракетних комплексів тактичного призначення, протитанкових ракетних комплексів

2.13.1. До спеціальної частини наземного обладнання ракетних комплексів тактичного призначення, протитанкових ракетних комплексів відносяться пускові установки (стартові агрегати), бойові машини, пункти та комплекси автоматизованого управління, контрольно-випробувальні пересувні станції, контрольно-перевірочна апаратура, машини випробування, транспортно-заряджаючі машини, транспортні машини і ґрунтові візки, автокрани, компресорні станції, підігрівачі повітря, машини запасних частин, інструменту і приладдя, навчально-тренувальні засоби ракетних комплексів та протитанкових ракетних комплексів (далі – ПТРК).

2.13.2. Наземне обладнання (спеціальна частина) залежно від технічного стану, а також після відпрацювання технічних ресурсів (строків служби) і характеру необхідного ремонту поділяється на такі категорії:

1-а категорія – нове, справне та придатне для використання за призначенням і яке не відпрацювало гарантійний строк служби (гарантійне напруцювання);

2-а категорія – справне та придатне для використання за призначенням, яке знаходиться та було в експлуатації, не відпрацювало технічний ресурс (строк служби) до середнього або капітального ремонту, а також пройшло середній або капітальний ремонт;

3-я категорія – відпрацювало технічний ресурс (строк служби) до середнього ремонту та яке за своїм технічним станом потребує середнього ремонту;

4-а категорія – відпрацювало технічний ресурс (строк служби) до капітального ремонту та яке за технічним станом потребує капітального ремонту;

5-а категорія – непридатне для використання за призначенням, відновлення якого технічно неможливе або економічно недоцільне.

2.13.3. Несправності і пошкодження, відповідно до яких здійснюється категорювання спеціальної частини наземного обладнання ракетних комплексів тактичного призначення, протитанкових ракетних комплексів за технічним станом, зазначені у додатку 1 до цієї Інструкції.

2.14. Категорювання спеціальної частини наземного обладнання зенітних ракетних комплексів військ протиповітряної оборони (далі – ППО) малої дальності і близької дії та радіотехнічних засобів

2.14.1. До спеціальної частини наземного обладнання зенітних ракетних комплексів та радіотехнічних засобів відносяться самохідно-вогневі установки, зенітні та зенітні самохідні установки, бойові машини, пункти та комплекси автоматизованого управління, контрольно-випробувальні пересувні станції, контрольно-перевірочна апаратура, машини випробувань, навчально-тренувальні засоби зенітних ракетних комплексів, транспортно-заряджаючі машини, радіолокаційні станції, станції наведення ракет, топоприв'язники, станції метеорологічного та вітрового зондування атмосфери, електронно-обчислювальні машини спеціального призначення.

2.14.2. Наземне обладнання та радіотехнічні засоби (спеціальна частина) залежно від технічного стану, а також після відпрацювання технічного ресурсу поділяються на такі категорії:

1-а категорія – нове, справне та придатне для використання за призначенням, яке не відпрацювало гарантійний строк служби (гарантійне напруцювання);

2-а категорія – справне та придатне для використання за призначенням, яке знаходиться та було в експлуатації, не відпрацювало технічний ресурс (строк служби) до середнього або капітального ремонту, а також пройшло середній або капітальний ремонт;

3-я категорія – відпрацювало технічний ресурс (строк служби) до середнього ремонту та яке за своїм технічним станом потребує середнього ремонту;

4-а категорія – відпрацювало технічний ресурс (строк служби) до капітального ремонту та яке за технічним станом потребує капітального ремонту;

5-а категорія – непридатне для використання за призначенням, відновлення якого технічно неможливе або економічно недоцільне.

2.14.3. Несправності і пошкодження, відповідно до яких здійснюється категорювання спеціальної частини наземного обладнання зенітних ракетних комплексів та радіотехнічних засобів за технічним станом, наведені у додатку 1 до цієї Інструкції.

2.15. Категорювання артилерійського озброєння

2.15.1. До артилерійського озброєння відносяться: артилерійські системи причіпної артилерії, зенітної артилерії; артилерійські системи танків

і бойових машин; спеціальні частини самохідної артилерії, самохідних артилерійських установок, бойових машин, пускових установок і транспортно-заряджаючих машин реактивних систем залпового вогню; міномети, гранатомети, зенітні та зенітно-кулеметні установки.

2.15.2. Артилерійські системи і реактивні системи залпового вогню (далі – РСЗВ) у залежності від технічного стану, характеру необхідного ремонту, а також відпрацювання гарантійного строку служби і технічного ресурсу поділяються на такі категорії:

1-а категорія – нові, справні та придатні для використання за призначенням, які не відпрацювали гарантійний строк служби (гарантійне напрацювання), які мають стволи (направляючі) тільки 1-ї та 2-ї категорій;

2-а категорія – справні та придатні для використання за призначенням, які знаходяться та були в експлуатації, не відпрацювали технічний ресурс (строк служби) до середнього або капітального ремонту, а також пройшли середній та капітальний ремонт, які мають стволи (направляючі) не нижче 3-ї категорії;

3-я категорія – відпрацювали технічний ресурс (строк служби) до середнього ремонту та які за своїм технічним станом потребують середнього ремонту, які мають стволи (направляючі) не нижче 3-ї категорії;

4-а категорія – відпрацювали технічний ресурс (строк служби) до капітального ремонту та які за своїм технічним станом потребують капітального ремонту, ствол може бути 5-ї категорії;

5-а категорія – непридатні для використання за призначенням, відновлення яких технічно неможливе або економічно недоцільне.

При виході озброєння з капітального ремонту ствол повинен бути не нижче 2-ї категорії.

2.16. Категорювання стволів артилерійських систем

2.16.1. Основним критерієм для категорювання і вибракування ствола є його технічний стан, який характеризується подовженням зарядної камори чи ступенем зносу каналу ствола.

2.16.2. Норми категорювання стволів артилерійських систем щодо подовження зарядної камори і зносу каналу ствола зазначені у додатках 2 і 3 до цієї Інструкції.

2.16.3. Стволи артилерійських систем залежно від фактичної величини падіння початкової швидкості снаряда, подовження зарядної камори або зносу каналу ствола, витрати ресурсу (живучості) (додаток 3) поділяються на такі категорії:

1-а категорія – нові, а також які знаходяться та були в експлуатації з витраченням ресурсу (живучості) стволів до 25%, подовження зарядної камори або знос каналу ствола яких не перевищує величину, встановлену для переводу у 2-у категорію;

2-а категорія – які знаходяться та були в експлуатації, придатні для бойових стрільб з витратою ресурсу (живучості) стволів від 25 до 80%, подовження зарядної камори або знос каналу ствола яких не перевищує величину, встановлену для переводу у 3-ю категорію;

3-я категорія – які знаходяться та були в експлуатації, придатні для бойових стрільб із витратою ресурсу (живучості) стволів від 80 до 100%, подовження зарядної камори або знос каналу ствола яких не перевищує величину, встановлену для переводу в 5-у категорію;

4-а категорія – не встановлюється;

5-а категорія – бракувальна.

2.16.4. За наявності сколів полів нарізів у стволах 1-ї категорії ці стволи переводяться у 2-у категорію незалежно від величини падіння початкової швидкості і від подовження зарядної камори або від діаметрального зносу каналу ствола. Незначні поздовжні риси і подряпини, осипання і дрібні вм'ятини, які можуть утворюватися після стрільби бронебійними підкаліберними снарядами, не є ознакою для переводу ствола з однієї категорії в іншу.

Під час стрільби зі стволів 3-ї категорії (знос стволів, близький до граничного, що категоруються як за подовженням зарядної камори, так і за діаметральним зносом) можливі випадки неправильного функціонування снарядів та інших елементів пострілу (зрив і зрізування ведучих (обтюрувальних) пасків, відбитки від полів нарізів на циліндричній частині снарядів, неправильний політ і руйнування снарядів, значні недоліоти снарядів, передчасне спрацювання детонатора і снаряду на траєкторії, відмова дії підричника біля цілі тощо).

2.16.5. До показників, що є підставою для переводу ствола у 5-у (бракувальну) категорію, відносяться:

зменшення початкової швидкості снаряда для польових гармат до 5%, для танкових і протитанкових гармат – до 3,5% (зменшення початкової швидкості до величини, при якій артилерійська система не здатна вирішувати поставлені перед нею завдання унаслідок зменшення дальності стрільби більше норми або бронебійної дії);

незведення підричника під час стрільби на найменшому заряді, у результаті чого відбуваються відмови в дії снаряда. Ствол бракується в тому випадку, якщо під час стрільби на найменшому заряді, при якому допустима стрільба з нової гармати, буде регулярно понад 30% відмов під час застосування основного підричника;

значне погіршення кучності бою, що характеризується збільшенням розсіювання снарядів під час стрільби (збільшення утворення Вб х Вв (Вб х Вд) у порівнянні з табличним (початковим) значенням для польових систем у вісім разів, а для танкових і протитанкових гармат – у два рази);

погіршення функціонування снарядів (зрив і зрізування ведучих (обтюрувальних) пасків, неправильний політ снарядів, що призводить до великих недолітів; неправильна дія снарядів біля цілі, передчасне

спрацьовування підричника, поява відмов чи траєкторних розривів снарядів унаслідок неправильної роботи підричника, збільшення розкидання спрацьовування часових підричників). У разі виявлення відмови функціонування (отримання більше 30% відмов при об'ємі групи не менше 10 пострілів) ствол переводиться у 5-у категорію незалежно від величини подовження зарядної камори або зносу каналу ствола.

2.16.6. Переведення у 5-у категорію стволів 125-мм танкових гармат типу Д-81 слід проводити після досягнення граничного значення одного з критеріїв:

якщо діаметральний знос каналу ствола від казенного зрізу труби на 850 і (або) 1000, 1100, 1200 мм досягне 3,3 мм;

якщо загальний настріл ствола становитиме 1000 пострілів каліберними снарядами або 1000 приведених пострілів.

Один постріл підкаліберним снарядом ЗБМ26, ЗБМ29, ЗБМ32 враховується як сім приведених пострілів каліберними снарядами. Один постріл підкаліберним снарядом ЗБМ15 (ЗБМ22) враховується як п'ять приведених пострілів, що відповідає п'яти пострілам каліберними снарядами (у формулярах облік настрілу стволів гармат ведеться у приведених пострілах).

2.16.7. Крім граничного подовження зарядної камори або діаметрального зносу каналу, ствол переводиться у 5-у категорію за наявності однієї з таких несправностей:

тріщини на стволі;

здуття;

забоїни, вм'ятини і раковини в каморі, що перешкоджають досиланню гільзи і піддону (пострілу) під час заряджання та екстракції гільзи (піддона) після пострілу, якщо неможливо їх усунути силами ремонтних органів;

зриви і сколи полів нарізів, вм'ятини і вибоїни внутрішньої поверхні каналу ствола, величини яких перевищують допустимі межі, встановлені нормативно-технічною документацією на зразки озброєння.

2.16.8. Визначення падіння початкової швидкості снаряду проводиться за допомогою штатної польової балістичної станції (АБС) при чергових стрільбах, величина падіння початкової швидкості повинна бути внесена у формуляр гармати.

2.16.9. Подовження зарядної камори і знос каналу ствола визначаються приладами ПЗК та ПКІ.

2.16.10. Для вкладних стволів встановлюються такі категорії:

1-а категорія – нові, а також які знаходяться та були в експлуатації, справні та придатні до використання за призначенням і не виробили гарантійний строк служби (гарантійне напрацювання);

2-а категорія – справні та придатні для використання за призначенням, які знаходяться в експлуатації, не відпрацювали технічний ресурс (строк служби) до середнього або капітального ремонту, а також що пройшли середній або капітальний ремонт;

3-я категорія – відпрацювали технічний ресурс (строк служби) до середнього ремонту та які за своїм технічним станом потребують середнього ремонту;

4-а категорія – відпрацювали технічний ресурс (строк служби) до капітального ремонту та які за своїм технічним станом потребують капітального ремонту;

5-а категорія – непридатні для використання за призначенням, відновлення яких технічно неможливе або економічно недоцільне.

2.16.11. До 5-ї категорії відносяться стволи, що мають знос каналу ствола вище допустимих норм, які визначаються:

для 23-мм вкладних стволів калібром К-2 – розміром 23,105 мм; входження калібру в канал ствола з дульної частини далі контрольної риски не допускається;

для 20-мм вкладних стволів калібром К-2 – розміром 20,16 мм, входження калібру в канал ствола з дульної частини не допускається;

для 14,5-мм вкладних стволів калібром К-2 – розміром 14,7 мм; входження калібру в канал ствола з казенної частини допускається на довжину не більше 178 мм з урахуванням довжини патронника.

2.16.12. У разі входження калібру на величину, більшу ніж зазначено вище, перевіряється кучність бою ствола стрільбою. Якщо при двох послідовних стрільбах отримано незадовільні результати, стволи переводяться у 5-у категорію.

2.17. Категорування мінометів калібру 60-120 мм

2.17.1. У залежності від технічного стану та напрацювання міномети поділяються на такі категорії:

1-а категорія – нові, а також які знаходяться та були в експлуатації, справні та придатні для використання за призначенням, не відпрацювали гарантійний строк служби (гарантійне напрацювання), у яких горизонтальна хиткість ствола при установці прицілу 7-30 не перевищує 0-10; канали стволів не піддавалися розшліфуванню, не мають раковин від розпалу, зношення їх не перевищує величини, зазначені в додатку 5 до цієї Інструкції;

2-а категорія – справні і придатні для використання за призначенням, які знаходяться та були в експлуатації, не відпрацювали технічний ресурс (строк служби) до середнього або капітального ремонту, а також пройшли середній або капітальний ремонт, у яких горизонтальна хиткість під час установки прицілу 7-30 знаходиться в межах 0-10 – 0-18, канали стволів розшліфовані або мають раковини від розпалу, знос яких не перевищує величини, зазначені в додатку 5 до цієї Інструкції;

3-я категорія – відпрацювали технічний ресурс (строк служби) до середнього ремонту та за технічним станом потребують середнього ремонту, у яких горизонтальна хиткість ствола під час установки прицілу 7-30 більше 0-18;

4-а категорія – відпрацювали технічний ресурс (строк служби) до капітального ремонту та за технічним станом потребують капітального ремонту, канал ствола вимагає правки і розшліфування;

5-а категорія – непридатні до використання за призначенням, відновлення яких технічно неможливе або економічно недоцільне.

2.17.2. Міномет переводиться у 5-у категорію, якщо він одночасно має дві основні складальні одиниці 5-ї категорії: ствол і двоногу-лафет, ствол і опорну плиту або двоногу-лафет і опорну плиту.

2.17.3. Стволи мінометів відносяться до 5-ї категорії, якщо вони досягли граничного діаметру каналу ствола, мають вм'ятини у 60-мм мінометі більше 1 мм, у 120-мм – більше 2,5 мм, тріщини, здуття, випини висотою більше 1 мм, розриви, вигини, що перешкоджають проходженню калібру, або суцільне ураження каналу ствола раковинами.

2.17.4. Міномети 1-ї і 2-ї категорії, у яких колісні ходи потребують середнього ремонту, вважаються некомплектними до відповідної категорії (1-ї або 2-ї).

2.18. Зенітно-артилерійське озброєння

Зенітно-артилерійське озброєння, у залежності від технічного стану та напрацювання, поділяється на такі категорії:

1-а категорія – нове, а також яке знаходиться та було в експлуатації, справне та придатне до використання за призначенням, не відпрацювало гарантійний строк служби (гарантійне напрацювання) та укомплектоване кулеметами 1-ї категорії;

2-а категорія – справне та придатне до використання за призначенням, яке знаходиться та було в експлуатації, не відпрацювало технічний ресурс (строк служби) до середнього або капітального ремонту, і укомплектоване кулеметами не нижче 2-ї категорії, а також пройшло середній або капітальний ремонт;

3-я категорія – відпрацювало технічний ресурс (строк служби) до середнього ремонту та за технічним станом потребує середнього ремонту, укомплектоване кулеметами 2-ї або 3-ї категорії;

4-а категорія – відпрацювало технічний ресурс (строк служби) до капітального ремонту та за технічним станом потребує капітального ремонту з заміною чи виготовленням деталей в умовах стаціонарних ремонтних органів;

5-а категорія – непридатне до використання за призначенням, відновлення якого технічно неможливе або економічно недоцільне.

У разі якщо установки 5-ої категорії укомплектовані кулеметами 1, 2 і 3-ї категорії, кулемети з цих установок знімаються та поступають на доукомплектування установок після ремонту, стволи яких переведені в 5-у категорію або направлені на середній або капітальний ремонт.

Кулемети до зенітних установок категоруються згідно з вимогами, які викладені в розділі 6 цієї Інструкції.

2.19. Категорування гранатометів

2.19.1. У залежності від технічного стану та напрацювання гранатомети поділяються на такі категорії:

1-а категорія – нові, а також які знаходяться та були в експлуатації, справні та придатні до використання за призначенням і не відпрацювали гарантійний строк служби (гарантійне напрацювання), у яких канали стволів не розшліфовувалися, не мають слідів корозії або раковин і лущень хрому, знос їх не перевищує величини, зазначені в додатку 5 до цієї Інструкції; укомплектовані справними станками;

2-а категорія – які знаходяться та були в експлуатації, придатні до використання за призначенням, не відпрацювали технічний ресурс (строк служби) до середнього або капітального ремонту, а також які пройшли середній або капітальний ремонт, у яких канали стволів розшліфовані або мають раковини від розпалу, знос яких не перевищує величини, зазначені в додатку 5 до цієї Інструкції; укомплектовані справними станками;

3-я категорія – відпрацювали технічний ресурс (строк служби) до середнього ремонту та які за своїм технічним станом потребують середнього ремонту, канал ствола потребує правки або розшліфовки;

4-а категорія – відпрацювали технічний ресурс (строк служби) до капітального ремонту та які за технічним станом потребують капітального ремонту з заміною або виготовленням деталей в умовах стаціонарних ремонтних органів;

5-а категорія – непридатні до використання за призначенням, відновлення яких технічно неможливе або економічно недоцільне.

2.19.2. Гранатомети відносяться до 5-ї категорії, якщо вони мають діаметр каналу ствола, що досяг граничних розмірів (додаток 5), зовнішні вм'ятини, які переходять в опуклості в каналі ствола, тріщини, роздуття, що переходять у зовнішні розриви, вигини, що перешкоджають проходженню калібру, або суцільне ураження раковинами; досягли граничного настрілу (живучості), зазначеного в додатку 4 до цієї Інструкції.

2.19.3. Автоматичні гранатомети категоруються, як станкові кулемети.

2.20. Категорування стрілецької зброї

2.20.1. До стрілецької зброї належить табельна та не табельна зброя (пістолети, револьвери, автомати, карабіни, гвинтівки, ручні гранатомети, пістолети-кулемети, кулемети, сигнальні пістолети, запасні стволи кулеметів, пристрої для навчальних стрільб, станкові та крупнокаліберні кулемети, спортивна та навчальна зброя, зброя спеціального призначення (далі – стрілецька зброя)).

2.20.2. У залежності від якісного та технічного стану стрілецька зброя поділяється на такі категорії:

1-а категорія – нова, а також яка знаходиться та була в експлуатації, справна та придатна до використання за призначенням, не відпрацювала гарантійний строк служби (гарантійне напрацювання), у якої канал ствола і патронник не мають слідів корозії та раковин і лущення хрому; поля нарізів з дульної частини зношені на довжині не більше одного калібру; задовольняє вимогам нормального бою. У каналах стволів 12,7-мм і 14,5-мм кулеметів допускається часткове лущення і відколи хрому на початку нарізів і на окремих ділянках каналу ствола;

2-а категорія – яка знаходиться та була в експлуатації, придатна до використання за призначенням, не відпрацювала технічний ресурс (строк служби), пройшла середній або капітальний ремонт, у якої канал ствола і патронник можуть мати ураження у вигляді висипки, слідів іржі, раковин, сколів і лущення хрому, а поля нарізів із дульної частини зношені на довжині більше одного калібру. Допускається роздуття каналу ствола без опуклості на зовнішній поверхні, крім пістолетів, або розсвердлення дульної частини ствола, яке задовольняє вимогам нормального бою;

3-я категорія – відпрацювала технічний ресурс (строк служби) до середнього ремонту та яка за технічним станом потребує середнього ремонту;

4-а категорія – відпрацювала технічний ресурс (строк служби) до капітального ремонту та яка за технічним станом потребує капітального ремонту з заміною або виготовленням деталей в умовах стаціонарних ремонтних органів;

5-а категорія – непридатна до використання за призначенням, відновлення якої технічно неможливе або економічно недоцільне.

2.20.3. Категорування стрілецької зброї, що знаходиться на озброєнні підрозділів Почесної варті, здійснюється без урахування витрати технічного ресурсу (строку служби), для неї встановлюються такі категорії:

1-а категорія – нова, а також яка знаходиться та була в експлуатації, придатна до використання за призначенням; у якої металеві частини не мають слідів корозії та раковин і лущення хрому;

2-а категорія – яка знаходиться та була в експлуатації, придатна до використання за призначенням, пройшла середній або капітальний ремонт, у якій металеві частини не мають слідів корозії та раковин і лущення хрому;

3-я категорія – яка має знос або зрив різьбових з'єднань, відновлення яких проводиться наплавкою з подальшою механічною обробкою або виготовленням деталі з категорійними (підгоночними) розмірами; знос деталей, що потребують заміни на запасні частини з ремонтними розмірами; вигини ствола, прицільних приладів, клинкового штика; злам фіксатора ударно-спускового механізму, прапорця запобіжника, прицільної планки; тріщини, відколи на дерев'яних частинах, що усуваються шляхом їх заміни. Металеві частини можуть мати незначні ураження у вигляді висипки, слідів іржі, лущення хрому;

4-а категорія – металеві частини якої мають значні ураження у вигляді висипки, слідів іржі, сколів і лущення хрому і потребують відновлення в умовах стаціонарних ремонтних органів;

5-а категорія – непридатна до використання за призначенням, відновлення якої технічно неможливе або економічно недоцільне.

2.20.4. Основними частинами стрілецької зброї, технічний стан яких визначає перевід у 5-у категорію, слід вважати:

ствол зі ствольною коробкою – для гвинтівок і карабінів (з незмінними стволами);

ствольну коробку – для автоматів і кулеметів;

ствольну і затворну коробки – для пістолетів-кулеметів;

рамку і (або) затвор – для пістолетів і револьверів.

2.20.5. Несправності та пошкодження, що визначають технічний стан, відповідно до яких здійснюється категорювання стрілецької зброї, наведені в додатку 1 до цієї Інструкції, ресурс (живучість) стволів стрілецької зброї наведений у додатку 4 до цієї Інструкції.

2.21. Категорювання холодної зброї

2.21.1. До холодної зброї відносяться: багнет-ножі, кортики, шаблі тощо (далі – холодна зброя).

2.21.2. У залежності від технічного стану холодна зброя поділяється на такі категорії:

1-а категорія – нова, а також яка знаходиться та була в експлуатації, придатна до використання за призначенням, при цьому допускається ураження клинків у вигляді висипу і окремих сколів хрому;

2-а категорія – знаходиться в експлуатації, справна та придатна до використання за призначенням, але має ураження клинків слідами іржі та лущення хрому, зазубрини глибиною не більше 0,5 мм, пройшла середній ремонт. Довжина штиків (лез) повинна бути не менше:

багнета гвинтівки зразка 1891–1930 років – 355 мм;

багнета карабіна зразка 1944 року – 365 мм;

голчастого багнета карабіна СКС – 295 мм;

багнета автомата АК – 300 мм;

багнет-ножів 6Х3 і 6Х4 – 137 мм;

3-я категорія – яка вимагає середнього ремонту для усунення таких пошкоджень і несправностей:

перехромування леза;

переточування леза для виведення неприпустимих зазубрин;

заміна щічок у багнет-ножа 6Х3;

4-а категорія – не встановлюється;

5-а категорія – непридатна до використання за призначенням, відновлення якої технічно неможливе або економічно недоцільне, а також багнети, що мають довжину менше допустимої.

2.22. Категорювання артилерійських приладів

2.22.1. До артилерійських приладів відносяться: біноклі, стереотруби, бусолі, перископи, далекоміри, теодоліти, прилади нічного бачення, тепловізійні прилади, звукометричні і балістичні станції, прилади прицілювання, прилади підготовки вихідних даних для стрільби, прилади управління вогнем, стабілізатори танкового озброєння, електронно-оптичні та лазерні прилади всіх видів, найпростіші артилерійські прилади.

2.22.2. У залежності від технічного стану артилерійські прилади поділяються на такі категорії:

1-а категорія – нові, а також які знаходяться та були в експлуатації, придатні до використання за призначенням, не відпрацювали гарантійний строк служби (гарантійне напрацювання);

2-а категорія – справні та придатні до використання за призначенням, які знаходяться та були в експлуатації, не відпрацювали технічний ресурс (строк служби) до середнього або капітального ремонту а також які пройшли середній або капітальний ремонт.

Допускається мати незначні дефекти і несправності, які не впливають на використання приладів за основним призначенням:

для артилерійських приладів:

подряпини, сколи на сітках, зовнішніх поверхнях об'єктива, захисного скла, окуляра, якщо вони не заважають спостереженню і не ускладнюють експлуатацію приладів;

мертвий хід кутомірних механізмів, несуміщення нульового штриха, нахил сітки, нахил зображення, паралакс зображення щодо сітки, якщо їх значення не перевищують величини, зазначені в технічній документації приладів;

інші дефекти і незначні несправності, якщо їх величини відповідають вимогам експлуатаційної документації приладів;

для електронно-оптичних приладів:

окремі точки на екрані електронно-оптичного перетворювача, якщо вони не носять характеру скупчень;

старіння гумових деталей, якщо вони не втратили своїх експлуатаційних якостей;

часткове порушення лакофарбового покриття приладів;

деяке зниження роздільної здатності приладів, якщо це не знижує дальність спостереження, а також інші дефекти, якщо вони не виходять за межі вимог, викладених у технічній документації приладів;

для квантових приладів:

зниження енергії випромінювання, а також розходження пучка випромінювання, якщо вони не нижче мінімально допустимих значень, викладених у посібниках з ремонту приладу;

подряпини і сколи на зовнішніх поверхнях захисних стекол і лінзах окуляра, якщо вони не заважають вимірюванню і спостереженню;

подряпини на алюмінієвих і посріблених поверхнях оптичних деталей, якщо прилади дозволяють проводити спостереження та вимірювання;

потертість просвітлюючої плівки, нанесеної на оптичні деталі;

мертві ходи кутомірних механізмів приладів, якщо їх значення не перевищують параметри, викладені в технічній документації приладів;

наскрізні тріщини гумових деталей, якщо вони не втратили своїх експлуатаційних якостей;

часткове порушення лакофарбового покриття приладів;

3-я категорія – відпрацювали технічний ресурс (строк служби) до середнього ремонту та за своїм технічним станом потребують середнього ремонту (для стабілізаторів озброєння 3-я категорія не встановлюється);

4-а категорія – відпрацювали технічний ресурс (строк служби) до капітального ремонту та за своїм технічним станом потребують капітального ремонту;

5-а категорія – технічно несправні, відновлення яких технічно неможливе або економічно недоцільне.

2.22.3. Критерії, відповідно до яких здійснюється категорювання за технічним станом, наведені у додатку 1 до цієї Інструкції.

2.22.4. Найпростіші артилерійські прилади залежно від технічного стану (лінійки, целулоїдні вироби, компаси, хордокутоміри тощо) поділяються на такі категорії:

1-а категорія – справні та придатні до використання за призначенням;

2-а категорія – справні та придатні до використання за призначенням, які знаходяться та були в експлуатації;

3-я категорія – не встановлюється;

4-а категорія – не встановлюється;

5-а категорія – непридатні до використання за призначенням.

2.23. Категорування обладнання для ремонту та експлуатації РАО

2.23.1. До устаткування для ремонту та експлуатації РАО відносяться рухомі артилерійські ремонтні майстерні, ракетно-артилерійські майстерні, контрольно-перевірочні машини, спеціальні рухомі засоби технічного обслуговування, ремонту та перевірки РАО, контрольно-перевірочна апаратура (за винятком вказаної в пунктах 2.13 і 2.14 цієї Інструкції), спеціальні верстати, електростанції та агрегати електроживлення.

2.23.2. У залежності від технічного стану і відпрацювання технічних ресурсів обладнання для ремонту та експлуатації РАО поділяється на такі категорії:

1-а категорія – нове, справне та придатне до використання за призначенням, яке не виробило гарантійний строк служби (гарантійне напрацювання);

2-а категорія – працездатне та придатне до використання за призначенням, яке знаходиться та було в експлуатації, не відпрацювало технічний ресурс (строк служби) до середнього або капітального ремонту, а також пройшло середній або капітальний ремонт;

3-я категорія – відпрацювало технічний ресурс (строк служби) до середнього ремонту та яке за своїм технічним станом потребує середнього ремонту (для електростанцій і електроагрегатів живлення 3-я категорія не встановлюється);

4-а категорія – відпрацювало технічний ресурс (строк служби) до капітального ремонту та яке за своїм технічним станом потребує капітального ремонту;

5-а категорія – непридатне до використання за призначенням, відновлення якого технічно неможливе або економічно недоцільне.

2.23.3. Складові частини ремонтних майстерень (пересувні електростанції, зварювальні агрегати, причепи тощо) 3-ї і 4-ї категорій підлягають ремонту, а 5-ї категорії – замінюються справними.

2.23.4. Кузови майстерень (спеціальних автомобілів) і причепів залежно від технічного стану та характеру необхідного ремонту поділяються на такі категорії:

1-а категорія – нові, справні та придатні для роботи, які не відпрацювали гарантійний строк служби (гарантійне напрацювання);

2-а категорія – які пройшли середній або капітальний ремонт, справні і придатні для роботи;

3-я категорія – які потребують середнього ремонту;

4-а категорія – які потребують капітального ремонту;

5-а категорія – непридатні для роботи, відновлення яких технічно неможливе або економічно недоцільне, які підлягають списанню.

2.23.5. Несправності і пошкодження, що визначають технічний стан, відповідно до яких здійснюється категорування обладнання для ремонту і

експлуатації озброєння та його складових частин, наведені в додатку 1 до цієї Інструкції.

2.24. Категорування радіотехнічного озброєння

До радіотехнічного озброєння відносяться: гірокомпаси, системи навігації і топоприв'язки, станції наземної розвідки, станції розвідки позицій ракет і артилерії, радіоприладні комплекси, метеорологічні станції і комплекси, вузли та пункти приймання і обробки радіолокаційної та розвідувальної інформації, системи наведення артилерійського озброєння і стрілецької зброї.

Вироби радіотехнічного озброєння залежно від технічного стану, характеру необхідного ремонту, а також після відпрацювання гарантійних і технічних ресурсів (строків служби) поділяються на такі категорії:

1-а категорія – нове, справне та придатне для використання за призначенням, яке не відпрацювало гарантійний строк служби (гарантійне напрацювання);

2-а категорія – справне та придатне для використання за призначенням, яке знаходиться та було в експлуатації, не відпрацювало технічний ресурс (строк служби) до середнього або капітального ремонту, а також пройшло середній або капітальний ремонт;

3-я категорія – відпрацювало технічний ресурс (строк служби) до середнього ремонту та яке за своїм технічним станом потребує середнього ремонту;

4-а категорія – відпрацювало технічний ресурс (строк служби) до капітального ремонту та яке за технічним станом потребує капітального ремонту;

5-а категорія – непридатне для використання за призначенням, відновлення якого технічно неможливе або економічно недоцільне.

2.25. Категорування засобів управління, розвідки та забезпечення стрільби

2.25.1. До засобів управління, розвідки та забезпечення стрільби відносяться: машини управління, прилади управління вогнем зенітної артилерії тощо.

2.25.2. Вироби засобів управління, розвідки та забезпечення стрільби залежно від технічного стану, характеру необхідного ремонту, а також після відпрацювання гарантійних і технічних ресурсів (строків служби) поділяються на такі категорії:

1-а категорія – нове, справне та придатне для використання за призначенням, яке не відпрацювало гарантійний строк служби (гарантійне напрацювання);

2-а категорія – справне та придатне для використання за призначенням, яке знаходиться та було в експлуатації, не відпрацювало технічний ресурс

(строк служби) до середнього або капітального ремонту, а також пройшло середній або капітальний ремонт;

3-я категорія – відпрацювало технічний ресурс (строк служби) до середнього ремонту та яке за своїм технічним станом потребує середнього ремонту;

4-а категорія – відпрацювало технічний ресурс (строк служби) до капітального ремонту та яке за технічним станом потребує капітального ремонту;

5-а категорія – непридатне до використання за призначенням, відновлення якого технічно неможливе або економічно недоцільне.

2.26. Категорування допоміжного артилерійського обладнання, навчальної зброї та майна

2.26.1. До допоміжного артилерійського обладнання, навчальної зброї і майна відносяться: рухомі і стаціонарні тренувальні засоби, уніфіковані тренажери та імітатори (за винятком зазначених у пунктах 2.13 і 2.14 цієї Інструкції), навчальна зброя і майно; спорядження, брезентові та тканинні вироби, артилерійська амуніція і дерев'яна тара (укупорка).

2.26.2. Категорування рухомих і стаціонарних тренувальних засобів, уніфікованих тренажерів, імітаторів, навчальної зброї і майна

У залежності від технічного стану рухомі й стаціонарні тренувальні засоби, уніфіковані тренажери й імітатори, навчальна зброя і майно поділяються на такі категорії:

1-а категорія – нові, справні та придатні для навчальних цілей, які знаходяться на тривалому зберіганні або під час використання за призначенням, не відпрацювали гарантійний строк служби (гарантійне напрацювання);

2-а категорія – справні та придатні для навчальних цілей, які знаходяться на тривалому зберіганні або під час використання за призначенням, відпрацювали гарантійний строк служби, а також пройшли середній ремонт;

3-я категорія – які за своїм технічним станом потребують середнього ремонту; характеризуються зносом чи пошкодженням частин обладнання або озброєння, які перешкоджають його експлуатації, для відновлення яких необхідно провести ремонт пошкоджених блоків, вузлів чи виготовлення нових деталей, які потребують складної механічної та термічної обробки, а також складних зварювальних та ковальських робіт, налаштування та юстирування;

4-а категорія – не встановлюється;

5-а категорія – непридатні для навчальних цілей, відновлення яких неможливе або економічно недоцільне.

2.26.3. Категорування спорядження, брезентових та тканинних виробів, артилерійської амуніції

У залежності від технічного стану спорядження, брезентові та тканинні вироби поділяються на такі категорії:

1-а категорія – нові, справні та придатні для використання за прямим призначенням, які не відпрацювали гарантійний строк служби (гарантійне напрацювання);

2-а категорія – справні та придатні до використання за прямим призначенням, які знаходяться та були в експлуатації, не відпрацювали технічний ресурс (строк служби) до середнього, а також пройшли середній ремонт;

3-я категорія – які потребують середнього ремонту для усунення таких пошкоджень і несправностей:

знос або пошкодження брезентових або тканинних виробів до 30% його загальної площі;

знос, пошкодження або природне руйнування неметалевих деталей, спорядження, що перешкоджають використанню за прямим призначенням;

4-а категорія – не встановлюється;

5-а категорія – непридатне для використання за призначенням, відновлення якого технічно неможливе або економічно недоцільне.

2.26.4. Категорування дерев'яної тари (укупорки)

У залежності від технічного стану тара (укупорка), виготовлена з дощок з відкидними кришками на петлях, з торцевими і боковими стінками, зібраними в шип на клею, щитами дна кришки і стінок, зібраними в шпунт і гребінь, дном і кришкою, з'єднаними планками; комбінована тара, упаковка для стрілецько-мінометного озброєння, укладальні ящики приладів, ЗІП тощо поділяється на такі категорії:

1-а категорія – нова, що була у використанні, відповідає вимогам технічної документації, придатна для зберігання і транспортування озброєння і майна;

2-а категорія – яка була у використанні, яка пройшла середній або капітальний ремонт, що задовольняє вимогам технічної документації;

3-я категорія – яка потребує середнього ремонту, який полягає в перебиранні хоча б однієї стінки, дна або кришки тари, або закупорювання, необхідного для заміни двох і більше основних дощок;

4-а категорія – яка потребує капітального ремонту, який полягає в перебиранні або заміні декількох стінок, дна або кришки, вкладишів, клейці вставок, металевої арматури, ущільнень тощо;

5-а категорія – непридатна, у якої зламані або відсутні одночасно дві основні частини (стінки коробки, дно, кришка) і більше.

2.27. Категорювання артилерійських коліс із пневматичними шинами та шинами з губчатим каучуком (далі – ГК), шинами з каркасом змінної жорсткості

2.27.1. У залежності від технічного стану і давності виготовлення пневматичні шини поділяються на такі категорії:

1-а категорія – нові, а також ті, які знаходяться і були в експлуатації, з давністю виготовлення до 3 років, мають пробіг до 3000 км;

2-а категорія – справні, які пройшли ремонт, що знаходяться і були в експлуатації, з давністю виготовлення від 3 до 5 років, а також мають пробіг від 3000 до 15000 км;

3-я категорія – справні, які знаходяться і були в експлуатації, з давністю виготовлення більше 5 років, а також мають пробіг більше 15000 км;

4-а категорія – які потребують ремонту (відновлення);

5-а категорія – непридатні до використання, строк зберігання яких більше 10 років, а також відновлення яких неможливе або економічно недоцільне, які підлягають списанню.

2.27.2. Пневматичні шини з каркасом змінної жорсткості категорюються згідно з пунктом 2.27.1.

До 4-ї категорії відносяться шини, які мають механічні пошкодження у вигляді відколів куточків малюнка протектора, знос малюнка протектора, окремі проколи (типу кульових пробоїн), подряпини і порізи на боковинах, що не досягають корду.

У разі отримання проколів (кульових пробоїн) та продовження транспортування озброєння без тиску в пневмошинах із каркасом змінної жорсткості по дорогах на відстань, більшу, ніж зазначено в нормативно-технічній документації, шини з каркасом змінної жорсткості ремонту не підлягають (унаслідок руйнування корду), переводяться в установленому порядку в 5-у категорію і списуються з обліку.

2.27.3. У залежності від технічного стану і давності виготовлення шини ГК поділяються на такі категорії:

1-а категорія – нові, справні, придатні до експлуатації за прямим призначенням, з давністю виготовлення до 6 років (на капроновому корді – до 8 років);

2-а категорія – нові (з давністю виготовлення до 12 років, на капроновому корді – до 15 років), а також ті, які знаходяться і були в експлуатації з давністю виготовлення до 10 років, які пройшли ремонт, які мають механічні пошкодження у вигляді відколів куточків малюнка протектора, знос малюнка протектора, окремі проколи (у вигляді кульових пробоїн), заплати на покритті, подряпини і порізи на боковинах, що не досягають корду;

3-я категорія – які не відпрацювали встановлені строки служби та із встановленою давністю виготовлення, що потребують ремонту (які мають пошкодження боковини протектора з оголенням корду, що можливо усунути вулканізацією);

4-а категорія – не встановлюється;

5-а категорія – шини, які знаходяться та були в експлуатації, з давністю виготовлення більше 12 років, нові з давністю виготовлення більше 15 років, а також шини, що мають пошкодження, відновлення яких технічно неможливе або економічно недоцільне.

У військових частинах на озброєнні поточного забезпечення шини, з давністю виготовлення більше 12-15 років, дозволяється експлуатувати до повного зносу, після чого шини списуються з обліку в установленому порядку.

Давність виготовлення шин визначається за позначками (клеймами), що знаходяться на боковинах покришок.

2.28. Категорування лужних акумуляторів (батареї)

2.28.1. Лужні акумулятори (батареї) поділяються на такі категорії:

1-а категорія – нові, які не були в експлуатації і зберігаються з моменту виготовлення до 5 років (включно);

2-а категорія – нові, які не були в експлуатації і зберігаються з моменту виготовлення понад 5 років або були в експлуатації, придатні і мають ємність вище 75% номінальної;

3-я категорія – акумулятори (батареї), що мають ємність від 40 до 75% номінальної, а також потребують відновлення або ремонту;

4-а категорія – не встановлюється;

5-а категорія – акумулятори, що мають ємність після відновлення менше 40% номінальної, обрив ламельних стрічок, осипання активної маси і замикання між електродами всередині акумулятора, непридатні до експлуатації.

2.28.2. Акумулятори 5-ї категорії списуються у брак і відправляються в установленому порядку на склади та бази центральної служби забезпечення без електроліту як брухт для подальшої відправки на підприємства промисловості для переробки.

2.29. Категорування ЗІП

У залежності від технічного стану ЗІП, а також одиночні, групові та ремонтні комплекти ЗІП поділяються на такі категорії:

1-а категорія – нові, справні та придатні для використання за прямим призначенням;

2-а категорія – які були в експлуатації, а також отримані під час розбирання в ході утилізації (списання) озброєння, які пройшли ремонт, справні та придатні до використання за прямим призначенням;

3-я категорія – які мають несправності, відновлення яких можливе засобами ремонтних підрозділів оперативного рівня, а також ЗІП, які досягли встановлених граничних строків зберігання, при цьому приймається рішення про допуск їх до експлуатації;

4-а категорія – які мають несправності, відновлення яких можливе тільки в ремонтних органах центральної служби забезпечення;

5-а категорія – непридатні, відновлення яких технічно неможливе або економічно недоцільне.

2.30. Категорування ракет

2.30.1. Ракети у залежності від технічного стану, характеру необхідного ремонту, а також відпрацьованих гарантійних або призначених строків служби (зберігання) або технічного ресурсу поділяються на такі категорії:

1-а категорія – справні ракети, які мають невичерпані гарантійні або призначені строки служби (зберігання), мають невичерпані ресурсні показники, не мають дефектів або з дефектами, які згідно з інструкцією з експлуатації не заважають бойовому застосуванню;

2-я категорія – ракети, які вимагають ремонту, заміни окремих елементів, усунення дефектів, що з'явилися в процесі службової експлуатації, розсорткування силами арсеналів, а також ракети із закінченими гарантійними, невстановленими або закінченими призначеними строками служби (зберігання), з вичерпаним ресурсом хоча б за одним показником;

3-я категорія – несправні ракети, відновлення яких технічно неможливе або економічно недоцільне, які перебували під впливом вибухів, пожеж, катастроф, унаслідок чого визначені небезпечними у використанні.

2.30.2. Для визначення категорії ракет наказом командира військової частини призначається комісія, яка перевіряє технічний стан ракет. Результати перевірки технічного стану ракет оформляються актом технічного стану військового майна.

2.30.3. Начальникам арсеналів за вказівкою начальника центральної служби забезпечення дозволяється здійснювати заміну несправних блоків та вузлів ракет 2-ї категорії на справні блоки і вузли, які входять до складу ракет 2-ї та 3-ї категорій з метою їх відновлення або для поповнення групових і ремонтних комплектів ЗІП.

Для проведення таких робіт розробляються технологічні процеси з проведення перекомплектації виробів. По закінченні робіт у формулярах ракет робляться відповідні відмітки та складається акт відновлення, який затверджується начальником центральної служби забезпечення.

Забороняється встановлення на ракети 2-ї категорії, з метою їх відновлення, блоків, вузлів та агрегатів, рік виготовлення яких раніший за рік виготовлення ракети.

Після затвердження актів щодо перевodu ракет у 3-ю категорію начальникам арсеналів за вказівкою начальника центральної служби забезпечення надається право на проведення робіт із переробки бойових ракет в навчальні або габаритно-вагові макети (розбирання їх на елементи).

2.30.4. Категорування контейнерів (тара) до ракет

Контейнери в залежності від технічного стану поділяються на такі категорії:

1-а категорія – контейнери (тара), придатні для довгострокового зберігання ракет у мирний та воєнний час, що не мають дефектів або з дефектами, які не заважають зберіганням ракет;

2-а категорія – контейнери (тара), непридатні для довгострокового зберігання ракет у мирний та воєнний час, з дефектами, усунення яких у військових умовах неможливе. Такі контейнери (тара) відправляються на ремонтні підприємства, арсенали;

3-я категорія – контейнери (тара), непридатні для довгострокового зберігання ракет у мирний та воєнний час, відновлення яких технічно неможливе або економічно недоцільне; що перебували під впливом вибухів, пожеж, катастроф та потребують знищення або утилізації.

2.30.5. Категорування ЗІП до ракет

ЗІП до ракет в залежності від технічного стану поділяються на такі категорії:

1-а категорія – групові та ремонтні комплекти ЗІП ракет з невичерпаним гарантійним строком служби (строком технічної придатності), які придатні для використання під час ремонту несправних ракет (блоків) у мирний та воєнний час та тривалого зберігання, не мають дефектів або з дефектами, що не потребують ремонту і не заважають використанню за призначенням;

2-а категорія – групові та ремонтні комплекти ЗІП, зі складу яких для проведення ремонту ракет на 100% використані основні елементи (радіоелектронні блоки, вузли, що мають дефекти, усунення яких у військових умовах неможливе). Такі комплекти ЗІП за розпорядженням начальника центральної служби забезпечення відправляються на ремонтні підприємства, арсенали для їх відновлення або заміни;

3-я категорія – елементи групового та ремонтного комплектів ЗІП ракет, непридатні для використання під час ремонту несправних ракет (блоків) у мирний та воєнний час, відновлення яких технічно неможливе або економічно недоцільне; які перебували під впливом вибухів, пожеж, катастроф.

2.30.6. Категорювання навчальних ракет

Навчальні ракети в залежності від технічного стану поділяються на такі категорії:

1-а категорія – навчальні ракети, придатні для використання в навчальних цілях, що не мають дефектів або з дефектами, які не заважають використанню їх за призначенням;

2-а категорія – навчальні ракети, непридатні для використання в навчальних цілях з дефектами, усунення яких у військових умовах неможливе. Дані ракети відправляються на ремонтні підприємства, арсенали;

3-я категорія – навчальні ракети, непридатні для використання в навчальних цілях, відновлення яких технічно неможливе або економічно недоцільне та які потребують утилізації.

2.31. Категорювання боєприпасів

2.31.1. Боєприпаси за номенклатурою Центрального ракетно-артилерійського управління Збройних Сил України Озброєння Збройних Сил України у залежності від технічного стану поділяються на такі категорії:

1-а категорія – боєприпаси і їх комплектуючі елементи, придатні для бойового застосування і тривалого зберігання (у тому числі ті, що мають обмеження на бойове застосування), не мають дефектів або з окремими дефектами, що не перешкоджають бойовому застосуванню. Окремі дефекти боєприпасів (точкова або слабка корозія, зміна кольору або пошкодження лакофарбового покриття, неясне або частково стерте маркування тощо) усуваються під час дрібного ремонту (технічного обслуговування);

2-а категорія – боєприпаси з дефектами, які з'явилися в процесі експлуатації, відхиленнями від конструкторської та (або) експлуатаційної документації (у тому числі боєприпаси з середньою та сильною корозією), що вимагають розсорткування, середнього (капітального) ремонту (на арсеналах, базах і складах), заміни окремих елементів;

3-я категорія – боєприпаси, непридатні для бойового застосування та тривалого зберігання, що підлягають ремонту (переробці, переспорядженню, реставрації) на заводах промисловості, заборонені за результатами лабораторних та полігонних випробувань, небезпечні в службовому поводженні та бойовому застосуванні, що знаходилися під впливом вибухів, пожеж, а також авто-, авіа- і залізничних катастроф, а також з вичерпаними призначеними строками служби (зберігання), дефектами, усунення яких неможливе або економічно недоцільне.

2.31.2. Порядок визначення категорії боєприпасів

Визначення категорії боєприпасів здійснюється виходячи з технічного стану на підставі:

результатів технічних оглядів боєприпасів, що надійшли, та у процесі їх зберігання;
регламентних перевірок;
контрольних лабораторних випробувань;
якісного обліку та діючих строків і строків технічної придатності боєприпасів;
відповідно до критеріїв, зазначених у додатках 6, 7 до цієї Інструкції.

2.31.3 Готові боєприпаси, які мають у своєму складі елементи 2-ї або 3-ї категорії, враховуються як боєприпаси 2-ї категорії. У разі неможливості або недоцільності заміни елементів 2-ї або 3-ї категорії боєприпаси переводяться в 3-ю категорію.

2.31.4. Під час категорювання боєприпасів будь-якого виду дії необхідно враховувати перелік дефектів снарядів, мін та головних частин усіх калібрів та видів дії, а також перелік дефектів, характерних для боєприпасів того виду дії, категорювання якого необхідно провести.

Порушення захисних покриттів або нечітке маркування на боєприпасах, а також тарі (за наявності необхідних даних для її відновлення), поява корозії на боєприпасах не можуть бути підставою для зниження категорії. Маркування та лакофарбове покриття відновлюються, а продукти корозії видаляються під час чергових робіт з ремонту (технічного обслуговування) цих боєприпасів.

2.31.5. Під час категорювання порохів та зарядів необхідно враховувати перелік дефектів, притаманних усім порохам і зарядам незалежно від виду упаковки, а також перелік дефектів, притаманних тим порохам і зарядам, категорювання яких необхідно провести.

2.31.6. Здуття металевих коробок (у тому числі наявність загерметизованого проколу металевих коробок для стравлювання тиску) з патронами до стрілецької зброї, піротехнічними засобами та трасерами не є підставою для зниження категорії збереження боєприпасів. Патрони з таких коробок підлягають першочерговому витрачання на практичних стрільбах, а трасери – першочерговому використанню під час збирання артилерійських пострілів.

2.31.7. Незадовільний стан тари (порушення герметичності, втрата міцності, механічні пошкодження тощо) не є приводом для зниження категорії боєприпасів, які в ній зберігаються. Несправна тара ремонтується або замінюється.

2.31.8. У разі виявлення у боєприпасах дефектів, не оговорених у додатку 6 до цієї Інструкції, категорія боєприпасів встановлюється у відповідності з вимогами, викладеними в конструкторській або

експлуатаційній документації, або за результатами лабораторних та (або) полігонних випробувань.

2.31.9. Навчальним боєприпасам категорії не встановлюються. Списання навчальних боєприпасів проводиться після закінчення призначених строків служби.

2.31.10. Категорювання іноземних боєприпасів та їх елементів здійснюється у відповідності з вимогами цієї Інструкції.

2.32. Категорювання дерев'яної тари для боєприпасів

Тара за якісними ознаками поділяється на такі категорії:

1-а категорія – тара повністю відремонтована, а також така, яка була у використанні, але не потребує ремонту, придатна для зберігання та транспортування в ній виробів;

2-а категорія – тара, яка потребує дрібного ремонту;

3-я категорія – тара, яка потребує середнього ремонту;

4-а категорія – тара, яка потребує капітального ремонту;

5-а категорія – тара, непридатна для ремонту і використання за прямим призначенням, що втратила механічну стійкість та потребує заміни більше двох дощок стінок або одної стінки і більше двох дощок на дні (у кришці) або більше трьох дощок на дні і більше трьох дощок у кришці – у дерев'яній тарі типу I ГОСТ В 1704-80, заміни більше двох напівдниць, більше 50% брусків – у циліндричній тарі.

2.33. Категорювання металевої тари та чохлів

Металева тара та чохла, які були у використанні, за якісними ознаками поділяються на такі категорії:

1-а категорія:

металева тара типу IV (виконання 1), яка була у використанні, але придатна для подальшого використання без ремонту, та металева тара відремонтована, яка придатна для транспортування і тривалого зберігання в ній порохів та зарядів. Тара повинна бути герметичною, на її внутрішній поверхні не повинно бути окису цинку (у вигляді білого нальоту, що маститься), корозії та оголених місць (без оцинковки або фарбування). Кришки тари повинні бути справними, резинові кільця повинні бути еластичними, без пошкоджень. Деталі тари можуть мати ненаскрізні тріщини за умови їх обов'язкової проварки або пропайки;

тара типу VIII, яка була у використанні, але придатна для подальшого використання без ремонту, та тара типу VIII відремонтована, придатна для транспортування і зберігання в ній виробів. Тара повинна бути герметичною, на її внутрішній поверхні не повинно бути окису цинку (у вигляді білого нальоту, що маститься), корозії та оголених місць (без оцинковки або

фарбування). Опуклість дна разом із ребрами жорсткості або сферичне видавлювання не повинно виходити за поверхню, яка проходить через закатаний шов. Еліптичність тари повинна бути в межах допусків на діаметр і не перешкоджати вільному входженню паперових труб (вставок), а еліптичність ободка – у межах допусків на діаметр. Кришка тари з затворами повинна бути справна: на кришках і затворах не повинно бути корозії і оголеного цинкового покриття, тріщин цинкового покриття під підп'ятником, розривів кільця, провертання або випадіння осі. На вставках тари не повинно бути забруднень та вм'ятин, які перешкоджають входженню виробів, розшарування по торцю і зволожених ділянок.

Тара 1-ї категорії повинна бути повністю укомплектована справними внутрішніми деталями і еластичними без пошкоджень гумовими кільцями;

чохли, які були у використанні, але придатні для транспортування та зберігання в них виробів. Проколи, прориви та глибокі подряпини, які були до ремонту, повинні бути усунені заплатами з матеріалів чохлів, які забезпечують їх герметичність. Конструктивні елементи чохлів (пояси, фартухи тощо), які не впливають на герметичність, також повинні бути відремонтовані;

2-а категорія:

металева тара типу IV (виконання 1), яка була у використанні, що має негерметичність не більше як у трьох місцях, а також невеликі дефекти, які можливо усунути дрібним ремонтом:

з зовнішньої сторони тари – окремі оголені ділянки (без оцинковки) загальною площею до 10 см² на тару;

із внутрішньої сторони тари – окиснення цинкового покриття хоча б на одній стороні тари загальною площею не більше 20 см² або на кришці і горловині загальною площею не більше 15 см² у вигляді білого нальоту, що маститься;

тара типу VIII, яка була у використанні, але має негерметичність не більш як у двох місцях по шву корпусу або шву дна і, крім того, невеликі дефекти, які можливо усунути дрібним ремонтом:

з зовнішньої сторони тари – відшарування цинкового покриття загальною площею до 3 см²;

із внутрішньої сторони тари – окиснення цинкового покриття на корпусі тари загальною площею не більше 12 см², та на кришці – не більше 15 см² у вигляді білого нальоту, що маститься;

вм'ятини на корпусі тари глибиною до 4 мм, але не більше чотирьох по всій поверхні; на швах пайки вм'ятин не повинно бути;

вм'ятини на ободі, які не перешкоджають входженню кришки і затвора і які можливо виправити;

незначна погнутість підп'ятника на кришці;

плями корозії на ободі до 1/3 всієї площі і на мостику не більше 4 см²;

незначні розшарування на торцях вставки, які не перешкоджають вільному входженню в тару типу VIII і вільному входженню виробів;

чохли, які мають незначні пошкодження гумового шару самого чохла: проколи, прориви, подряпини не більше двох, розміром до 30 мм кожна, відрив кармана під ярлик, а також дефекти на 20% конструктивних елементів чохла, які не впливають на герметичність;

3-я категорія:

металева тара типу IV (виконання 1), що не задовольняє вимогам 2-ї категорії та потребує відновлення герметичності шляхом пайки у трьох – восьми місцях і має дефекти, які усуваються під час проведення середнього ремонту;

з зовнішньої сторони тари – окремі оголені ділянки (без оцинковки) загальною площею до 150 см²; пробоїни в тарі діаметром до 3 мм, які усуваються запайкою припоєм без оцинкованої заплатки; відсутність одної ручки з ушком і оголеної оцинковки рычага кріплення кришки;

із внутрішньої сторони тари – окиснення цинкового покриття загальною площею не більше 100 см² або на кришці і горловині загальною площею не більше 25 см² у вигляді білого нальоту, що маститься;

тара типу VIII, що не задовольняє вимогам 2-ї категорії та потребує відновлення герметичності шляхом пайки по шву корпусу або по шву дна у двох – чотирьох місцях, і має дефекти, які усуваються середнім ремонтом:

з зовнішньої сторони тари – окиснення цинкового покриття у вигляді білого нальоту, що маститься;

з зовнішньої сторони тари – окиснення цинкового покриття у вигляді білого нальоту, що маститься, до 50% поверхні і відшарування (оголення) цинкового покриття загальною площею до 15 см²;

із внутрішньої сторони тари – окиснення цинкового покриття загальною площею до 20 см² або на кришці загальною площею не більше 25 см² у вигляді білого нальоту, що маститься;

плями корозії на ободі до 2/3 всієї площі і на мостику до 1/3 всієї площі;

місцева погнутість затвора, яка не перешкоджає входженню затвора в вікна обода;

невеликі забоїни і забруднення з зовнішньої сторони вставки;

відсутність комплектів прокладок не більше 5% партії;

чохли, які мають проколи, пориви, подряпини більше чотирьох розміром до 50 мм на самих чохлах, відрив однієї ручки, петель для джгута, а також дефекти на 30% конструктивних елементів чохлів (пояси, фартухи тощо), що не впливає на герметичність;

4-а категорія:

металева тара типу IV (виконання 1), що не задовольняє вимогам 3-ї категорії та потребує відновлення герметичності шляхом пайки більше ніж у восьми місцях і має такі дефекти, які усуваються під час капітального ремонту:

окиснення цинкового покриття у вигляді білого нальоту, що маститься, на тарі з внутрішньої сторони по всій поверхні;

відсутність обох ручок з вушком;

наявність на тарі пробоїн діаметром до 5 см;

тара типу VIII, що не задовольняє вимоги 3-ї категорії, потребує відновлення герметичності шляхом пайки по шву корпусу або шву дна більше ніж у чотирьох місцях та має дефекти, які усуваються під час капітального ремонту:

окиснення цинкового покриття у вигляді білого нальоту, що маститься, з внутрішньої сторони тари – до 50%;

білий наліт, що маститься, по всій зовнішній і внутрішній поверхні кришки;

окиснення цинкового покриття та корозія на кришці загальною площею до 10 см²;

значне порушення покриття затвора (корозія або окиснення місць на поверхні ричага і отворах під кільце);

корозія обода по всій поверхні;

відсутність внутрішніх комплектуючих деталей або наявність у них дефектів, що не підлягають відновленню шляхом ремонту;

відсутність кришки;

чохли, які мають проколи, пориви, подряпини більше восьми розміром до 60 мм, дві відірвані ручки, відрив манометричної трубки, негерметичність дна, а також дефекти конструктивних елементів чохлів (пояса, фартухів тощо), що не впливають на герметичність;

5-а категорія – металева тара і чохла, що мають дефекти, за характером і в кількості, що перевищує допуск для тари і чохлів четвертої категорії.

Така тара і чохла ремонту не підлягають і не використовуються для транспортування і збереження порохів і зарядів.

3. Категорування РАО номенклатури Повітряних Сил Збройних Сил України

3.1. До РАО номенклатури Повітряних Сил Збройних Сил України (далі – ПС ЗС України) відносяться: авіаційне озброєння, зенітне ракетне озброєння, радіоелектронна техніка, ЗІП та ВТМ радіотехнічних військ.

3.2. Категорування авіаційного озброєння

3.2.1. До авіаційного озброєння відносяться:

авіаційні засоби ураження;

авіаційна артилерійська зброя;

установки авіаційного озброєння;

системи керування авіаційною зброєю;

авіаційні прицільні системи;

авіаційні засоби забезпечення застосування озброєння.

До авіаційних засобів ураження належать: керовані авіаційні засоби ураження (керовані і коректовані ракети і бомби основного і спеціального

призначення, авіаційні торпеди і комплектуючі елементи до них); некеровані авіаційні засоби ураження (некеровані ракети, авіабомби, запалювальні баки, міни, патрони для авіаційної артилерійської зброї і комплектуючі елементи до них).

До авіаційної артилерійської зброї належать: гармати, кулемети і гранатомети, що використовуються на літаку.

До установок авіаційного озброєння належать: підвісні і вмонтовані установки авіаційної артилерійської зброї; блоки (гармати), пускові і катапультні пристрої ракет; тримачі для підвіски і транспортування бомб, мін, торпед, радіоакустичних буїв; авіаційні контейнери малогабаритних боеприпасів і вантажів; бортові механізми завантаження літака засобами ураження; агрегати і механізми переведення засобів ураження до бойового положення.

До систем керування авіаційною зброєю належать: автономні системи наведення і цілевказання керованих авіаційних засобів ураження; системи керування стрільбою, пуском і скиданням авіаційних засобів ураження, інших вантажів, що підвішуються, розвантаженням контейнерів і касет; блоки зводу установок і прилади керування зведенням підривачів; командні прилади; автономні системи живлення засобів ураження електроенергією, обчислювально-програмувальні пристрої, що вирішують задачі керування стрільбою, пуском і скиданням авіаційних засобів ураження та інших вантажів; датчики параметрів, що працюють тільки для авіаційного озброєння; системи контролю стану і режимів роботи систем і засобів авіаційного озброєння, фотоконтрольна апаратура, що реєструє роботу авіаційного озброєння.

До систем оборони літака належать: система створення пасивних перешкод, що включає в себе механізми системи створення пасивних перешкод, системи керування викидом пасивних перешкод, системи підвіски автоматів пасивних перешкод, засоби створення пасивних перешкод.

До авіаційних прицільних систем належать: аналогові, цифрові і аналогово-цифрові обчислювальні машини, що забезпечують вирішення задач прицілювання; оптичні, електронно-оптичні, оптико-телевізійні та інфрачервоні приціли і візири; тепlopеленгатори, що забезпечують інформацією прицільні системи; спеціальні далекоміри, станції підсвічування цілі; обчислювально-програмувальні пристрої і блоки, що входять до прицільних систем.

До засобів авіаційного озброєння належать: прилади дозиметричного контролю: десантно-транспортне, санітарне, рятувальне обладнання; обладнання групового використання і буксирувальне обладнання; контейнери спеціального застосування; стартові прискорювачі; пристрої здобуття біологічних і хімічних проб повітря та їх аналізатори.

До авіаційних засобів забезпечення застосування озброєння належать: сигнальні ракети і шашки, шифри-заряди, радіогідроакустичні буї, вибухові джерела звуку, авіаційні бомби допоміжного призначення; піропатрони і

пірозаряди, електродетонатори, розривні і вибивні заряди, фосфорні патрони та інші піротехнічні засоби.

3.2.2. Все авіаційне озброєння в залежності від його технічного стану поділяється на такі категорії:

1-а категорія – справне авіаційне озброєння, яке має запас гарантійних чи призначених показників (строку зберігання, напрацювання, служби або експлуатації). Авіаційне озброєння 1-ї категорії допускається до бойового застосування після виконання на ньому підготовчих робіт згідно з вимогами відповідних інструкцій з експлуатації;

2-а категорія – придатне (за даними апаратурної перевірки) до застосування авіаційне озброєння із закінченими гарантійними чи призначеними показниками, які мають запас міжрегламентного ресурсу та щодо яких рішення на припинення експлуатації не прийнято. Авіаційне озброєння 2-ї категорії допускається до бойового застосування після виконання на ньому підготовчих робіт згідно з вимогами відповідних інструкцій з експлуатації:

у мирний час – на бойову підготовку тільки згідно з відповідним рішенням;

у воєнний час – без обмежень;

3-я категорія – несправне авіаційне озброєння, яке має запас гарантійних чи призначених показників (строк зберігання, напрацювання, служби або експлуатації) та щодо якого рішення на припинення експлуатації не прийнято. Авіаційне озброєння 3-ї категорії підлягає ремонту на підприємствах промисловості, арсеналах, складах та у військових частинах;

4-а категорія – несправне авіаційне озброєння із закінченими гарантійними чи призначеними показниками, яке не має запасу міжрегламентного ресурсу та щодо якого рішення на припинення експлуатації не прийнято. Авіаційне озброєння 4-ї категорії підлягає ремонту на підприємствах промисловості;

5-а категорія – авіаційне озброєння з вичерпаними гарантійними чи призначеними показниками, на якому виконання відновлювальних робіт недоцільне або щодо якого прийнято рішення про припинення експлуатації або про зняття з озброєння. Авіаційне озброєння 5-ї категорії підлягає розбиранню або утилізації.

3.3. Категорування навчально-бойових, навчально-діючих, навчально-тренувальних, телеметричних ракет, а також аеродинамічних та габаритно-вагових макетів проводиться аналогічно категоруванню бойових ракет. Для навчальних та навчально-розрізних ракет встановлюються тільки 1-а, 2-а та 5-а категорії.

3.4. Категорії авіаційних засобів ураження визначаються за результатами технічних оглядів, які проводяться згідно з вимогами Положення про арсенали, бази та склади зберігання ракет і боєприпасів

Збройних Сил України, затвердженого наказом Генерального штабу Збройних Сил України від 30 травня 2017 року № 191дск.

Незначні порушення лакофарбового покриття, незначна корозія та інші дрібні несправності, які не обмежують бойового використання та усуваються під час поточного ремонту, не можуть бути підставою для переведу авіаційних засобів ураження в нижчу категорію.

3.5. Категорування укупорки проводиться (залежно від її якісного стану) окремо від категорування авіаційних засобів ураження.

3.6. Авіаційні засоби ураження поділяються на категорії, які наведені в додатку 8 до цієї Інструкції.

3.7. Категорування зенітного ракетного озброєння

3.7.1. До зенітного ракетного озброєння відносяться:

спеціальні частини наземного обладнання зенітних ракетних комплексів (систем), автоматизованих систем управління та радіотехнічних засобів зенітних ракетних військ ПС ЗС України;
зенітні керовані ракети номенклатури ПС ЗС України.

3.7.2. Категорування спеціальної частини наземного обладнання зенітних ракетних комплексів (систем), автоматизованих систем управління та радіотехнічних засобів зенітних ракетних військ ПС ЗС України

3.7.3. До спеціальної частини наземного обладнання зенітних ракетних комплексів (систем), автоматизованих систем управління та радіотехнічних засобів зенітних ракетних військ ПС ЗС України відносяться спеціальні частини (без базових шасі) самохідних вогневих установок, пускових установок, пунктів та комплексів автоматизованого управління, контрольно-випробувальних пересувних станцій, контрольно-перевірочної апаратури, машин випробувань, навчально-тренувальних засобів зенітних ракетних комплексів, транспортних, заряджаючих та транспортно-заряджаючих машин, радіолокаційних станцій, станцій наведення ракет, машин технічного обслуговування (ремонт та технічного обслуговування).

3.7.4. Наземне обладнання зенітних ракетних комплексів (систем), автоматизованих систем управління та радіотехнічних засобів зенітних ракетних військ ПС ЗС України (спеціальна частина) залежно від технічного стану, а також після відпрацювання технічного ресурсу поділяється на такі категорії:

1-а категорія – нове, справне та придатне до використання за призначенням, яке знаходиться та було в експлуатації, та яке не відпрацювало гарантійний ресурс (строк) експлуатації (зберігання);

2-а категорія – справне та придатне до застосування за призначенням, яке знаходиться в експлуатації, відпрацювало гарантійний ресурс (строк) експлуатації (зберігання), та яке не відпрацювало призначеного ресурсу (строку служби), а для ОВТ, які експлуатуються за технічним станом, – не перебуває в граничному стані за результатами контролю граничного стану або перебуває в граничному стані та щодо якого прийнято рішення про подальшу експлуатацію до чергового контролю граничного стану після усунення виявлених відмов та несправностей шляхом проведення відновлювальних робіт відповідно до наказу Міністра оборони України від 05 лютого 2010 року № 53 “Про затвердження Порядку експлуатації за технічним станом озброєння та військової техніки зенітних ракетних та радіотехнічних військ, за якими не здійснюється авторський нагляд”;

3-я категорія – відпрацювало призначений ресурс (строк служби) до середнього ремонту, а для ОВТ, які експлуатуються за технічним станом, – потребує заводського ремонту в обсязі середнього ремонту за результатами проведення контролю граничного стану;

4-а категорія – відпрацювало призначений ресурс (строк служби) до капітального ремонту, а для ОВТ, які експлуатуються за технічним станом, – потребує заводського ремонту в обсязі капітального ремонту за результатами проведення контролю граничного стану;

5-а категорія – відпрацювало призначений ресурс (строк служби), непридатне до застосування за прямим призначенням, відновлення якого технічно неможливе або економічно недоцільне, а для ОВТ, які експлуатуються за технічним станом, – якщо його ремонт визнаний неможливим або недоцільним за результатами проведення контролю граничного стану.

3.7.5. Не встановлюються 3-я та 4-а категорії на:

дослідні зразки озброєння;

неремонтопридатні зразки ОВТ;

підйомно-такелажне обладнання (балки, траверс-балки, троси тощо), що потребує огляду відповідними органами.

Озброєння, що прийшло в непридатний (граничний) стан після закінчення встановлених строків служби або вироблення технічного ресурсу, зберігання в запасі (резерві), у разі дотримання встановлених умов зберігання, порядку освіження й технічного обслуговування, якщо воно за своїм технічним станом не може бути відремонтоване (відновлене) і використане за прямим призначенням, переводиться в 5-у категорію й списується з обліку військової частини відповідно до Порядку списання військового майна у Збройних Силах України, затвердженого наказом Міністерства оборони України від 12 січня 2015 року № 17 (зі змінами).

3.7.6. Категорювання озброєння, змонтованого на шасі одного автомобіля (гусеничному шасі) або причепа, виконується роздільно:
за спеціальним обладнанням;

за базовим шасі.

Зразку ОВТ в цілому привласнюється категорія з визначенням як для спеціального обладнання, так і ходової частини.

ОВТ, які змонтовані на шасі декількох автомобілів (причепів), категоруються як у повному комплекті, так і за окремими кабінами (контейнерами). Категорія повного комплекту ОВТ встановлюється відповідно нижчій категорії окремих кабін (контейнерів).

Зенітні ракетні комплекси, автоматизовані системи управління та радіотехнічні засоби зенітних ракетних військ підлягають категорюванню в цілому, категорії встановлюються на підставі категорій окремих пристроїв, що входять до комплексу або системи.

3.7.7. Категорювання ЗІП до зенітного ракетного озброєння здійснюється у відповідності до пункту 2.29 розділу 2 цієї Інструкції.

Неремонтопридатні елементи ЗІП, електровакуумні та надвисокочастотні прилади до ОВТ номенклатури зенітного ракетного озброєння обліковуються за трьома категоріями (1-а, 2-а та 5-а).

Надвисокочастотні прилади, що підлягають регенерації, обліковуються за чотирма категоріями (1-а, 2-а, 4-а та 5-а).

3.7.8. Категорювання обладнання для ремонту та експлуатації зенітного ракетного озброєння

Категорювання обладнання для ремонту та експлуатації зенітного ракетного озброєння здійснюється відповідно до пункту 2.23 розділу 2 цієї Інструкції.

Для електротехнічних засобів зенітного ракетного озброєння зенітних ракетних військ 3-я категорія не встановлюється.

3.7.9. Категорювання тканинних і маскувальних чохлів (виробів) для обладнання ОВТ здійснюється за чотирма категоріями.

Категорювання тканинних і маскувальних чохлів (виробів) для обладнання ОВТ здійснюється відповідно до пункту 2.26.3 розділу 2 цієї Інструкції.

3.7.10. Категорювання зенітних керованих ракет номенклатури ПС ЗС України

3.7.11. Зенітні керовані ракети у залежності від технічного стану, характеру необхідного ремонту, а також відпрацьованих гарантійних або призначених строків служби (зберігання) або технічного ресурсу поділяються на такі категорії:

1-а категорія – справні ракети, які мають невичерпані гарантійні або призначені строки служби (зберігання), мають невичерпані ресурсні показники, не мають дефектів або з дефектами, які згідно з інструкцією з експлуатації не заважають бойовому застосуванню;

2-а категорія – ракети, які вимагають ремонту, заміни окремих елементів, усунення дефектів, що з'явилися в процесі службової експлуатації, розсортування силами арсеналів, а також ракети із закінченими гарантійними, невстановленими або закінченими строками служби (зберігання), з вичерпаним ресурсом хоча б за одним показником;

3-я категорія – несправні ракети, відновлення яких технічно неможливе або економічно недоцільне, які перебували під впливом вибухів, пожеж, катастроф, унаслідок чого визнані небезпечними у використанні.

3.7.12. Для бойових зенітних керованих ракет, які зберігаються на арсеналах, базах, складах, категорії встановлюються окремо:

на ракету в цілому без комплектуючих елементів бойового спорядження та блоків бортового обладнання, що зберігаються окремо;

на комплектуючі елементи бойового спорядження та блоки бортового обладнання, що зберігаються окремо від ракети.

3.7.13. Для бойових зенітних керованих ракет, розбирання та розспорядження яких в умовах арсеналів, баз, складів документацією не передбачено, категорія встановлюється єдина на ракету разом з її комплектуючими елементами в цілому.

Для ракет, підготовлених до передачі у військові частини, категорія встановлюється єдина на ракету разом з комплектуючими її елементами. Встановлення категорії на блоки бортового обладнання, змонтовані в зенітній керованій ракеті, проводиться лише у випадках їх відмов або необхідності заміни (ремонту). При цьому категорія цих блоків не є підставою для переводу зенітної керованої ракети в нижчу категорію.

3.7.14. Зенітні керовані ракети, справність яких відновлюється в процесі проведення регламентних робіт відповідними підрозділами військових частин (установ) шляхом заміни несправних елементів на справні з використанням ЗІП, у нижчу категорію не переводяться.

3.7.15. Відсутність або несправність одиночного комплекту ЗІП, інструменту та пристосувань, комплектуючих елементів (заглушок, чохлаів тощо) не є підставою для переводу ракети в нижчу категорію в цілому, а лише свідчить про стан комплектності зенітної керованої ракети.

Відсутність або несправність елементів (блоків, вузлів) групового і ремонтного комплектів ЗІП не є підставою для переводу комплекту ЗІП у нижчу категорію в цілому, а лише свідчить про стан його комплектності.

Порушення лакофарбового покриття, наявність продуктів корозії, які не впливають на боєздатність зенітної керованої ракети, нечітке маркування на ракетах або тарі (контейнері) не є підставою для переводу ракет у нижчу категорію. Такі недоліки повинні бути усунені під час проведення чергових регламентних робіт.

Порушення герметичності тари (контейнера) не є підставою для переводу в нижчу категорію зенітних керованих ракет, що зберігаються в ній.

Герметичність тари (контейнера) повинна бути відновлена шляхом проведення ремонту або заміни.

3.7.16. Для визначення категорії зенітних керованих ракет наказом командира військової частини призначається комісія, яка перевіряє технічний стан ракет. Результати перевірки технічного стану ракет оформлюються актом технічного стану військового майна.

3.7.17. Начальникам арсеналів за вказівкою начальника центральної служби забезпечення дозволяється здійснювати заміну несправних блоків та вузлів ракет 2-ї категорії на справні блоки і вузли, які входять до складу ракет 2-ї та 3-ї категорій, з метою їх відновлення або для поповнення групових і ремонтних комплектів ЗІП.

Для проведення таких робіт розробляються технологічні процеси з проведення перекомплектації виробів. По закінченні робіт у формулярах ракет робляться відповідні відмітки та складається акт відновлення, який затверджується начальником центральної служби забезпечення.

Після затвердження актів щодо переводу ракет у 3-ю категорію начальникам арсеналів за вказівкою начальника центральної служби забезпечення надається право на проведення робіт із переробки бойових ракет в навчальні або габаритно-вагові макети (розбирання їх на елементи).

3.7.18. Категорування контейнерів (тари), ЗІП до ракет та навчальних ракет номенклатури ПС ЗС України здійснюється на загальних підставах, визначених цією Інструкцією, відповідно до пунктів 2.30.4, 2.30.5, 2.30.6 розділу 2 цієї Інструкції.

3.8. Категорування радіоелектронної техніки

3.8.1. До радіоелектронної техніки (далі – РЕТ) радіотехнічних військ ПС ЗС України відносяться: автоматизовані системи управління, радіолокаційні комплекси, радіолокаційні станції, засоби розпізнавання, ЗІП та ВТМ.

3.8.2. Ремонтопридатна РЕТ, ЗІП та ВТМ за своїм технічним станом поділяються на такі категорії:

1-а категорія – нові, справні і придатні до застосування за прямим призначенням, які знаходяться та були в експлуатації, які не відпрацювали гарантійний ресурс (строк) експлуатації (збереження);

2-а категорія – справні і придатні до застосування за прямим призначенням, які знаходяться та були в експлуатації, відпрацювали гарантійне напрацювання (строк) експлуатації (збереження), а також ті, на яких проведено середній (капітальний) ремонт;

3-я категорія – за технічним станом потребують середнього ремонту;

4-а категорія – за технічним станом потребують капітального ремонту;

5-а категорія – непридатні для застосування за прямим призначенням, відновлення яких технічно неможливе або економічно недоцільне.

3.8.3. Неремонтопридатні ЗІП та ВТМ за своїм технічним станом розподіляються на такі категорії:

1-а категорія – нові, які не були в експлуатації та зберігаються з часу виготовлення не більше граничного строку зберігання, справні та придатні до використання за прямим призначенням, відповідають вимогам технічних умов (далі – ТУ);

2-а категорія – які були в експлуатації, отримані від розбирання озброєння, а також які не були в експлуатації та зберігаються з часу виготовлення більше граничного строку зберігання, справні та придатні до використання за прямим призначенням, відповідають вимогам ТУ;

3-я категорія – відсутня;

4-а категорія – відсутня;

5-а категорія – непридатні до застосування за прямим призначенням, не відповідають вимогам ТУ.

3.8.4. Категорування зразків РЕТ, ЗІП, ВТМ здійснюється в цілому. Категорія встановлюється на підставі категорій окремих складових цього зразка. Категорія присвоюється за нижчою категорією його складових.

Категорування автомобільної техніки, засобів вимірювальної техніки військового призначення, електротехнічних засобів, засобів зв'язку та інших складових зразків РЕТ проводиться відповідно до нормативних документів на вказані складові.

3.8.5. Категорування РЕТ проводиться у випадках:

закінчення встановленого гарантійного або міжремонтного строку (ресурсу) експлуатації (зберігання);

закінчення встановленого строку служби (технічного ресурсу);

завершення середнього (капітального) ремонту;

приймання і передавання озброєння;

встановлення невідповідності фактичного технічного стану даним експлуатаційної (технічної) документації;

аварій, стихійного лиха тощо.

Норми призначеного ресурсу та строку служби РЕТ наведені в додатку 9 до цієї Інструкції.

3.8.6. РЕТ, ЗІП переводяться з 1-ї в 2-у категорію без складання актів технічного стану військового майна (додаток 6 до Інструкції з обліку військового майна у Збройних Силах України, затвердженої наказом Міністерства оборони України від 17 серпня 2017 року № 440). Переведення до 2-ї категорії здійснюється на підставі закінчення гарантійного строку експлуатації зразка РЕТ, ЗІП наказом командира частини.

ВТМ переводиться з 1-ї в 2-у категорію після видачі зі складу частини за накладними або після закінчення граничного строку зберігання за актами зміни якісного стану.

ВТМ, яке не обліковується за номерами, що прийшло до непридатного (граничного) стану, переводиться до 5-ї категорії за актами зміни якісного стану (додаток 12 до Порядку списання військового майна у Збройних Силах України, затвердженого наказом Міністерства оборони України від 12 січня 2015 року № 17 (зі змінами)).

Акти технічного стану (зміни якісного стану) на переведення РЕТ, ЗІП, ВТМ до 3-ї, 4-ї та 5-ї категорій погоджуються головним інженером (начальником відділу експлуатації озброєння і техніки) радіотехнічних військ ПС ЗС України та затверджуються керівником органу забезпечення.

РЕТ, на якій проведено середній (капітальний) ремонт, переводиться в 2-у категорію рішенням начальника (директора) ремонтного підприємства. Про проведений ремонт ставиться відмітка у формулярі (паспорті) зразка.

Якщо ремонт техніки проводився на місці експлуатації представниками ремонтного підприємства чи силами військової частини, то за результатами проведеного ремонту складається акт технічного стану військового майна, в якому вказується нова категорія зразка.

На підставі відповідних затверджених актів технічного стану військового майна, даних формулярів РЕТ, на якій проведено ремонт, командиром частини видається наказ про внесення змін до категорій зразків РЕТ, ВТМ. Зміни до категорій зразка заносяться начальником у відповідний розділ формуляра, вказаний запис завіряється заступником командира частини з озброєння (начальником служби озброєння) та скріплюється гербовою печаткою частини.

3.8.7. Не є підставою для перевodu РЕТ, ЗІП, ВТМ у нижчу категорію:

закінчення міжремонтних періодів експлуатації, якщо вони справні і за технічним станом не потребують проведення середнього (капітального) ремонту;

транспортування своїм ходом нових зразків до місця експлуатації (зберігання);

наявність дефектів і несправностей, для усунення яких необхідно провести поточний ремонт, відсутність або несправність деталей ЗІП, чохлів, тари тощо;

наявність несправних переносних чи вбудованих засобів вимірювальної техніки, допоміжних пристосувань і приладдя, що входять в зразок РЕТ, ЗІП, ВТМ;

порушення зовнішніх антикорозійних покриттів під час зберігання РЕТ, ЗІП, ВТМ;

проведення модернізації чи конструктивних доробок на озброєнні;

несправності, виявлені під час гарантійного строку експлуатації і зберігання.

3.8.8. Щорічно для категорювання та списання ОВТ, ЗІП та ВТМ наказом командира частини призначається комісія. Склад комісії призначається та її робота здійснюється відповідно до пункту 2.5 розділу 2 цієї Інструкції.

3.8.9. За результатами роботи комісії складається відповідний акт, в якому відображається реальний стан зразка РЕТ, ЗІП, ВТМ та пропозиції щодо: переведу в нижчу категорію чи залишення в існуючій; списання чи подальшого використання РЕТ, ЗІП, ВТМ в цілому чи його складових.

У випадках, коли категорія РЕТ, ЗІП, ВТМ визначається за результатами випробувань або лабораторного контролю, до акта технічного стану військового майна долучаються відповідні документи.

4. Категорювання РАО номенклатури Військово-Морських Сил Збройних Сил України

4.1. До РАО номенклатури Військово-Морських Сил Збройних Сил України відносяться: ракетне озброєння (елементи комплексів ракетного озброєння, вибухонебезпечні елементи ракет, неспоряджені стартові двигуни (агрегати), невибухонебезпечні елементи стартових агрегатів (двигунів)), артилерійське озброєння (артилерійські установки, система приладів управління стрільбою, пости наведення та оптичні прилади), боєприпаси.

4.2. Категорювання ракетного озброєння

4.2.1. До ракетного озброєння відносяться: елементи комплексів ракетного озброєння, вибухонебезпечні елементи ракет, неспоряджені стартові двигуни (агрегати), невибухонебезпечні елементи стартових агрегатів (двигунів).

До елементів комплексів ракетного озброєння відносяться: складові частини корабельного (берегового) ракетного комплексу (система управління, пускові установки і системи їх обслуговування, оптичні прилади, системи електроживлення і документування), ракети та їх комплектуючі елементи, у тому числі і вибухонебезпечні, складові частини комплексів ракетного озброєння на базах, складах і арсеналах (апаратура комплексів наземного устаткування, контрольно-випробувальна апаратура, засоби навантаження ракет), засоби базового технічного обслуговування складових частин корабельних (берегових) ракетних комплексів, а також комплекти ЗІП до складових частин комплексів ракетного озброєння.

До вибухонебезпечних елементів ракет відносяться: бойові частини ракет, споряджені стартові порохові реактивні двигуни (агрегати), електричні, електромеханічні і механічні підривні пристрої і системи ініціювання підривних пристроїв, запобіжно-виконавчі і запалювально-детонуючі механізми, порохові заряди та запалювачі до них,

піропатрони, пірозаряди, а також інші вироби, які містять вибухові речовини, порохи, тверді ракетні палива та піротехнічні суміші.

До невибухонебезпечних елементів ракет відносяться: елементи, які призначені для укомплектування маршових (стартових) двигунів і агрегатів (спарені свічі з фільтром, піросвічі, коробки, джгути і реле послідовного вмикання електроустаткування стартових агрегатів), які встановлено на стартові агрегати (двигуни), а також елементи, що входять до складу одиночних комплектів ЗІП.

4.2.2. Вимогами цієї Інструкції передбачено категорювання ракетного озброєння як у межах гарантійних строків експлуатації, так і зі строками експлуатації, встановленими виробниками озброєння (призначений ресурс, строк служби, строк зберігання), а також після проведення доробок озброєння згідно зі спеціальними бюлетенями (рішеннями) промисловості.

Несправності, які можна усунути під час поточних (планово-попереджувальних) ремонтів і періодичних перевірок, а також некомплектність або відсутність ЗІП, незадовільний стан тари для упакування та зберігання не можуть служити підставою для переведення складових частин комплексів ракетного озброєння в нижчу категорію.

Електровакуумні і напівпровідникові прилади, резистори, дроселі, реле, конденсатори, запобіжники та інші елементи, які мають встановлений строк служби і є неремонтопридатними, відносяться до безкатегорійного обладнання і підлягають списанню тільки після їх виходу з ладу або після закінчення гарантійних строків експлуатації.

4.2.3. Після закінчення гарантійних строків експлуатації елементи ракетного комплексу (система управління, пускові установки із системами обслуговування, електроустаткування комплексу тощо), ракети та їх комплектуючі елементи, контрольно-перевірочне (наземне) устаткування та його комплектуючі елементи перевіряються на відповідність якісного стану вимогам технічної документації в обсягах періодичних перевірок (регламентних робіт) у порядку, визначеному керівними документами Міністерства оборони України.

Після одержання задовільних результатів перевірок, що повинно бути відображено в актах технічного стану військового майна, все озброєння, строки гарантії якого закінчилися, переводиться в 2-у категорію, про що робляться відповідні записи у формулярах (паспортах), а також в облікових документах арсеналу (бази, складу, корабля, частини).

Подальша експлуатація цього озброєння проводиться в межах призначених ресурсу, строку служби, строку зберігання, встановлених виробниками ракетного озброєння.

Якщо ж елементи ракетного озброєння не задовольняють вимогам технічної документації, питання про його подальше використання визначається начальником озброєння – заступником начальника логістики Командування Військово-Морських Сил Збройних Сил України за наявності

відповідних пропозицій начальника служби РАО озброєння логістики Командування Військово-Морських Сил Збройних Сил України і, за необхідності, відповідних організацій промисловості.

4.2.4. Після закінчення призначених ресурсу, строку служби, строку зберігання елементи ракетного комплексу (система управління, пускові установки із системами обслуговування, електроустаткування комплексу тощо), ракети та їх комплектуючі елементи, контрольно-перевірочне і наземне устаткування згідно з актами технічного стану військового майна переводяться в 3-ю категорію, про що робляться відповідні записи у формулярах (паспортах), а також в облікових документах арсеналу (бази, складу, корабля, частини).

За необхідності подальшої експлуатації озброєння, у якого закінчилися строки служби (зберігання) або призначений ресурс, необхідно:

провести середній ремонт озброєння у порядку, визначеному керівними документами Міністерства оборони України, з подальшим переведенням його у 2-у категорію – для складових елементів ракетного комплексу (система управління, пускові установки із системами обслуговування, електроустаткування комплексу тощо), контрольно-перевірочного і наземного устаткування арсеналу (бази);

виконати роботи щодо продовження призначених ресурсу, строків служби (зберігання) – для ракет та їх комплектуючих елементів, у тому числі і вибухонебезпечних елементів.

4.2.5. Продовження призначених ресурсу, строків служби (зберігання) проводиться відповідно до вимог ГОСТ В 15.702-83 “Порядок встановлення і продовження призначених ресурсу, строку служби, строку зберігання”.

Під продовженням призначених ресурсу, строку служби, строку зберігання (далі – призначені показники) розуміють роботи, які проводяться спільно організаціями і підприємствами замовника, розробника та виробника з визначення можливостей експлуатації виробів поза межами встановлених виробником значень призначених показників, розробки і реалізації заходів щодо забезпечення експлуатації виробів на заданий період.

Можливості експлуатації виробів за межами встановлених виробником значень призначених показників визначається головним розробником виробів разом із замовником на основі техніко-економічної оцінки можливості і доцільності продовження призначених показників.

Результати роботи у виді рішення (бюлетеня) подаються на затвердження начальнику озброєння – заступнику начальника логістики Командування Військово-Морських Сил Збройних Сил України.

Затверджений бюлетень (рішення) про продовження призначених показників направляється виконавцям робіт для організації і проведення робіт, передбачених у плані заходів щодо забезпечення експлуатації на строк, який визначено в бюлетені (рішенні).

Після виконання робіт згідно з бюлетенем (рішенням) озброєння відповідно до акта технічного стану переводиться в 2-у категорію з дозволом подальшої експлуатації (збереження) на строк, який зазначено в бюлетені (рішенні).

4.2.6. Вибухонебезпечні елементи ракет (бойові частини ракет, споряджені стартові порохові реактивні двигуни (агрегати), електричні, електромеханічні і механічні підривні пристрої, системи ініціювання підривних пристроїв, запобіжно-виконавчі і запалювально-детонуючі механізми, порохові заряди і запалювачі до них, піропатрони, пірозаряди, а також інші вироби, що містять вибухові речовини, порохи, тверді ракетні палива, піротехнічні суміші тощо) для визначення можливостей продовження призначених показників додатково підлягають проведенню фізико-хімічних випробувань у порядку, визначеному керівними документами Міністерства оборони України.

4.2.7. Доробки ракетного озброєння проводяться з метою усунення конструктивних і (або) виробничих дефектів. Обсяги і порядок виконання доробок визначаються бюлетенями, які розробляються спільно розробниками та виробниками ракетного озброєння і вводяться в дію начальником озброєння – заступником начальника логістики Командування Військово-Морських Сил Збройних Сил України.

4.2.8. Ракетне озброєння в залежності від ступеня зносу, тривалості експлуатації, характеру необхідного ремонту, відхилень параметрів, що перевіряються, від норм, передбачених формулярами (паспортами), інструкціями з експлуатації, технічними умовами та іншою експлуатаційно-технічною документацією, поділяється на п'ять категорій.

4.2.9. Елементи комплексів ракетного озброєння, агрегати, прилади і механізми (крім ракет та їх комплектуючих елементів, а також навчального озброєння), за своїм технічним станом поділяються на такі категорії:

1-а категорія – нове озброєння, яке не було в експлуатації (знаходиться на довгостроковому зберіганні) і те, що знаходиться в експлуатації, у межах гарантійних строків експлуатації, встановлених виробником, справне і придатне до застосування за прямим призначенням (справність і придатність для бойового застосування визначаються вимогами експлуатаційної документації), для якого проводився тільки поточний (військовий) ремонт. Виробничі та заводські випробування нового озброєння, транспортування нових машин своїм ходом до місця експлуатації (зберігання), а також зберігання в законсервованому стані в арсеналах, на базах, складах і у військових частинах не повинно бути перешкодою для віднесення цього озброєння до 1-ї категорії;

2-а категорія – озброєння, яке знаходиться в експлуатації, у тому числі те, для якого проводився середній або капітальний ремонт, не гарантійне, у якого призначений ресурс, строк служби (зберігання) не закінчився або його

продовжено, справне і придатне до застосування за прямим призначенням (справність і придатність для бойового застосування визначаються вимогами експлуатаційної документації);

3-я категорія – озброєння, якому необхідно проведення середнього ремонту і (або) продовження призначених ресурсу, строків служби (зберігання), а також озброєння, яке проходить модернізацію і (або) доробку за бюлетенями промисловості;

4-а категорія – озброєння, якому необхідно проведення капітального ремонту;

5-а категорія – озброєння, яке непридатне для застосування за прямим призначенням, відновлення якого технічно неможливе або економічно недоцільне.

4.2.10. Ракети та їх комплектуючі елементи, у тому числі і вибухонебезпечні, за своїм технічним станом поділяються на такі категорії:

1-а категорія – ракети та їх комплектуючі елементи, справні і придатні для бойового застосування або довгострокового зберігання (справність і придатність для бойового застосування визначаються вимогами експлуатаційної документації), у межах гарантійних строків експлуатації, установлених виробником, за наявності всіх необхідних формулярів (паспортів);

2-а категорія – ракети та їх комплектуючі елементи, справні і придатні для бойового застосування або довгострокового зберігання (справність і придатність для бойового застосування визначаються вимогами експлуатаційної документації), не гарантійні, у яких призначений ресурс, строк служби (зберігання) не закінчився або його продовжено, а також ті, що пройшли ремонт або якщо вони укомплектовані хоча б одним елементом 2-ї категорії, заміна якого допускається і можлива в умовах арсеналу, бази, складу;

3-я категорія – ракети та їх комплектуючі елементи, яким необхідне проведення середнього ремонту і (або) продовження призначених ресурсу, строку служби (зберігання), а також ті, що проходять модернізацію і (або) доробку за бюлетенями промисловості або укомплектовані хоча б одним елементом 3-ї категорії, заміна якого допускається і можлива в умовах арсеналу (бази, складу);

4-а категорія – не встановлюється.

Для окремих комплектуючих елементів ракет, у тому числі і вибухонебезпечних, може встановлюватися 4-а категорія, до якої відносяться елементи, яким необхідно проведення капітального (заводського) ремонту;

5-а категорія – ракети та їх комплектуючі елементи, які непридатні для бойового застосування, ремонт яких недоцільний або неможливий, а також ракети та їх комплектуючі елементи, небезпечні під час експлуатації і зберігання, заборонені до бойового використання або зняті з озброєння.

Категорії вибухонебезпечних елементів ракет, у яких призначений ресурс, строк служби (зберігання) закінчилися, остаточно встановлюються

тільки після перевірки їх відповідно вимогам чинних інструкцій (бюлетенів, рішень).

До одержання результатів перевірок (випробувань) такі вибухонебезпечні елементи для комплектації ракет видавати забороняється.

4.2.11. У розряд “навчальне озброєння” переводиться списане бойове озброєння за наявності можливостей його використання для навчальних цілей, а також озброєння, яке спеціально виготовлено для навчальних цілей.

Категорії навчального озброєння встановлюються згідно з такими ознаками:

до 1-ї категорії відноситься озброєння, непридатне до бойового застосування, діюче, комплектне, у тому числі і те, що демонтовано, яке має відхилення параметрів від номінальних значень та їх вихід за межі призначених допусків;

2-а категорія – не встановлюється;

до 3-ї категорії відноситься недіюче озброєння, яке розукомплектоване і придатне тільки для навчальних цілей як наочні зразки для навчання розбиранню, збиранню і проведенню ремонтних робіт, а також розрізне;

4-а категорія – не встановлюється;

до 5-ї категорії відноситься озброєння, яке непридатне для навчальних цілей, а його відновлення технічно неможливе або економічно недоцільне.

Для навчальних вибухонебезпечних елементів категорії не встановлюються.

У залежності від призначення навчальні вибухонебезпечні елементи поділяються на:

вихолощені або в інертному спорядженні;

розрізні;

макети.

4.2.12. Встановлення (визначення) категорій ракетного озброєння проводиться відповідно до вимог пункту 2.5 розділу 2 цієї Інструкції.

4.2.13. Акти затверджуються командиром корабля (арсеналу, складу, бази), а за необхідності ухвалення остаточного рішення – вищою посадовою особою і висилаються в двох примірниках у службу РАО озброєння логістики Командування Військово-Морських Сил Збройних Сил України.

4.2.14. Переведення озброєння з 1-ї категорії в 2-у (із 2-ї в 3-ю) категорію проводиться на підставі актів технічного стану після закінчення гарантійних строків експлуатації (після закінчення строку дії призначених показників). Акт затверджується командиром корабля (берегової ракетної частини) або начальником ракетної бази (складу, арсеналу), а за необхідності остаточного рішення – вищим начальником і висилається у 2 примірниках у центральну службу забезпечення (службу РАО озброєння логістики Командування Військово-Морських Сил Збройних Сил України).

Перед встановленням 3-ї або 4-ї категорії необхідно визначити, який вид ремонту необхідно провести елементу, комплексу ракетного озброєння перед зміною категорії, тому що акти про переведення озброєння в 3-ю або 4-у категорію є документами, які встановлюють необхідність проведення середнього або капітального ремонту озброєння.

4.2.15. Нормативні строки служби озброєння наведено в додатку 10 до цієї Інструкції.

4.2.16. Під час встановлення категорії вибухонебезпечних елементів ракет технічний стан тари не враховується, за винятком тих випадків, коли елементи підлягають зберіганню в герметичній тарі. У цьому разі визначення категорії елементів, які зберігаються в герметичній тарі, проводиться з урахуванням якісного стану тари та її герметичності. Розкриття герметичної тари з вибухонебезпечними елементами для огляду (перевірки) проводиться в кількостях і в строки, встановлені чинним Керівництвом зі зберігання і збереження ракетного озброєння в арсеналах, на складах і базах.

4.2.17. Якщо озброєння не може бути відремонтоване в місцях його експлуатації (зберігання) силами і засобами частини, технічний стан несправного озброєння встановлюється спеціальними комісіями. Комплектуючі блоки, вузли і агрегати озброєння, які потребують ремонту поза військовою частиною, відправляються в ремонт з актами технічного стану без встановлення категорії.

4.2.18. Озброєння, яке пройшло ремонт на ремонтних заводах, відноситься до 2-ї категорії. Про проведений ремонт озброєння заводом робиться відповідна відмітка у формулярі (паспорті), на підставі якої у військовій частині проводиться зміна категорії в облікових документах та у формулярах (паспортах) озброєння.

Зміна категорії озброєння відзначається у формулярі (паспорті) за підписом командира військової частини або його заступника і завіряється гербовою печаткою частини (із вказанням номера і дати затвердження акта або документа про приймання).

Якщо категорія озброєння визначається випробуваннями або лабораторним контролем, то до акта технічного стану військового майна повинні додаватися відповідні матеріали з результатами лабораторного контролю (аналізу).

Якщо озброєння переводиться в нижчу категорію через аварію під час експлуатації або псування під час зберігання, то до акта повинні додаватися матеріали розслідування і копія наказу про результати розслідування.

4.2.19. У випадку надходження в частину озброєння, яке знаходилося раніше в експлуатації, без формуляра і даних про його технічний стан, категорія такого озброєння в цілому або для його окремих елементів встановлюється тільки після перевірки його (їх) технічного стану.

Результати перевірки оформлюються актом технічного стану і заносяться в дублікат формуляра (паспорта).

4.2.20. Категорії вибухонебезпечних елементів ракет, які раніше знаходились в експлуатації і надійшли в арсенал (на базу, склад) без формулярів (виписок з формулярів, паспортів) і даних про їх технічний стан і за неможливості одержання останніх від військової частини, що вислала такі елементи, встановлюються після проведення ретельних оглядів і перевірок (повторних оглядів) згідно з вимогами технічної документації на них і відповідних технологічних процесів, а для порохових зарядів і підривних пристроїв, крім того, на підставі результатів проведених контрольних випробувань і перевірок (повторних оглядів).

На підставі актів про технічний стан вибухонебезпечних елементів, а для підривних пристроїв і порохових зарядів, крім того, і на підставі документів про результати перевірок (повторних оглядів) обліковий орган арсеналу (бази, складу) заводить дублікат формуляра із занесенням до нього та до облікових документів необхідних даних.

У разі повної неможливості установлення виробничих даних вибухонебезпечних елементів ракет такі елементи підлягають списанню (реалізації) або знищенню в установленому порядку.

4.2.21. Категорування вибухонебезпечних елементів ракет у разі порушення правил їх експлуатації (наприклад, після падіння, транспортування їх зі швидкостями, які перевищують допустимі, тощо) проводиться тільки після ретельних оглядів і перевірок (повторних оглядів) цих елементів відповідно до вимог технічної документації на них, технологічних процесів, а також чинних інструкцій з перевірки і продовження строків зберігання відповідних вибухонебезпечних елементів, якщо технічною документацією на ці елементи не передбачено знищення їх без проведення будь-яких робіт.

4.2.22. Право переведення ракетного озброєння в нижчу категорію (затвердження акта) залежно від його технічного стану або строку зберігання надається:

у 2-у категорію:

командирам військових частин, начальникам установ і військових навчальних закладів – на пускові установки, системи управління ракетних комплексів, що знаходяться в експлуатації;

начальникам арсеналів, баз, складів – на ракети та їх комплектуючі елементи, агрегати наземного устаткування, контрольно-перевірочну апаратуру і ЗІП до них;

у 3-ю категорію:

начальнику служби РАО озброєння логістики Командування Військово-Морських Сил Збройних Сил України – на пускові установки, системи управління ракетних комплексів, контрольно-перевірочну апаратуру, агрегати наземного устаткування, комплектуючі елементи та ЗІП

до них, що знаходяться в експлуатації в підпорядкованих військових частинах;

начальникам арсеналів, баз, складів – на ракети та їх комплектуючі елементи;

у 4-у категорію:

начальнику служби РАО озброєння логістики Командування Військово-Морських Сил Збройних Сил України – на системи управління ракетних комплексів, пускові установки і агрегати наземного устаткування та на все інше устаткування та ЗІП;

у 5-у категорію – посадовим особам, визначеним наказами Міністерства оборони України про порядок списання з обліку матеріальних засобів у ЗС України.

Рішення щодо використання списаного озброєння приймається посадовими особами, які затвердили акт технічного стану або видали інспекторське посвідчення.

Після затвердження акта і ухвалення рішення про нього у формуляри (копії формуляра, паспорта) та в облікові документи на озброєння вносяться відповідні записи.

Представлене до списання озброєння не може бути знищене, розібране на запасні частини або використане як навчальне обладнання до одержання затвердженого акта технічного стану військового майна або інспекторського посвідчення.

Розбирання списаного озброєння, призначеного для розбирання на запасні частини або використання як навчального обладнання, проводиться відповідно до Положення про порядок розбирання ракетно-артилерійського озброєння 5-ї категорії, відбору деталей на ЗІП, їх облік та використання, введеного в дію наказом командира військової частини А0120 від 04 жовтня 1999 року № 143.

4.3. Категорування складових частин ракетних комплексів

До складових частин корабельного (берегового) ракетного комплексу відносяться: система управління, пускові установки і системи їх обслуговування, оптичні прилади, системи електроживлення і документування.

4.4. Категорування пускових установок

4.4.1. Пускові установки підлягають категоруванню в цілому. Категорія пускової установки встановлюється на підставі категорій основних її частин.

До основних частин пускової установки відносяться:

власне пускова установка з механізмами;

гідравлічна система з гідроприводами;

електроустаткування і система дистанційного управління;

пристрої заряджання, подачі і зберігання;

пристрої навантаження (вивантаження) ракет.

Гідроприводи, що зберігаються на складах окремо від пускової установки, системи дистанційного управління, пристрої заряджання, подачі і зберігання, навантаження (вивантаження) ракет, які не зв'язані з пусковою установкою в одне ціле, категоруються окремо від пускової установки.

До основної частини (основного вузла) устаткування відноситься комплект вузлів, який забезпечує виконання одного закінченого технологічного циклу роботи.

Під вузлом мається на увазі комплект деталей і зборок, призначених для виконання однієї з операцій технологічного циклу роботи основної частини (основного вузла).

До базових деталей відносяться деталі, які служать основою вузлів, агрегатів, зборок і призначені для монтажу на них усіх або більшої частини деталей.

Під основною деталлю мається на увазі деталь, що безпосередньо забезпечує виконання вузлом, агрегатом або зборкою дій, для виконання яких вони призначені.

4.4.2. Пускові установки в залежності від технічного стану і необхідних (проведених) видів ремонту поділяються на такі категорії:

1-а категорія – нові пускові установки, які не були в експлуатації (знаходяться на тривалому зберіганні), і ті, що знаходяться в експлуатації, у межах гарантійних строків експлуатації, установлених виробником, справні і придатні для застосування за прямим призначенням (справність і придатність для бойового застосування визначається вимогами експлуатаційної документації), для яких проводився тільки поточний (військовий) ремонт;

2-а категорія – пускові установки, які знаходяться в експлуатації, у тому числі ті, для яких проведено середній або капітальний ремонт, не гарантійні, у яких ресурс (строк служби або зберігання) не закінчився або його продовжено, справні і придатні для застосування за прямим призначенням (справність і придатність для бойового застосування визначаються вимогами експлуатаційної документації);

3-я категорія – пускові установки, для яких необхідно проведення середнього ремонту і (або) продовження призначеного ресурсу, строків служби (зберігання), а також пускові установки, які проходять модернізацію і (або) доробку за бюлетенями промисловості;

4-а категорія – пускові установки, для яких необхідне проведення капітального ремонту;

5-а категорія – пускові установки, які непридатні для застосування за прямим призначенням, а їх відновлення технічно неможливе або недоцільне.

4.4.3. Необхідність проведення середнього ремонту пускових установок визначається наявністю несправностей не менше ніж у двох основних частинах (основних вузлах).

Якщо хоча б одна з основних частин (основних вузлів) вимагає капітального ремонту, то устаткування відноситься до 3-ї категорії.

4.4.4. Необхідність проведення середнього ремонту основної частини (основного вузла) визначається наявністю несправностей, для усунення яких необхідно провести середній ремонт одночасно не менше ніж 50% вузлів, що входять до основної частини (основного вузла).

4.4.5. Необхідність проведення середнього ремонту вузла визначається наявністю несправностей, для усунення яких необхідно провести ремонт одночасно не менше 50% основних деталей, що входять у даний вузол.

4.4.6. Необхідність проведення капітального ремонту пускових установок визначається наявністю несправностей, які потребують капітального ремонту одночасно не менше ніж двох основних частин (основних вузлів).

4.4.7. Необхідність проведення капітального ремонту основної частини (основного вузла) визначається наявністю несправностей, для усунення яких необхідно провести капітальний ремонт не менше ніж 50% вузлів, що входять в основну частину (основний вузол).

4.4.8. Необхідність проведення капітального ремонту вузла визначається наявністю несправностей у базових деталях, для ремонту або заміни яких необхідне повне розбирання вузла з подальшими зборкою, регулюванням і випробуваннями.

4.5. Категорування автоматизованих систем управління ракетною зброєю

4.5.1. До систем управління відносяться: радіотехнічні, радіоелектронні, електромеханічні і електронні прилади (системи), призначені для вироблення даних для ракетної стрільби, а також пульти регламентного, передстартового контролю і проведення старту ракет, випробувально-пускова апаратура, системи цілевказання, єдиного часу та забезпечення безпеки використання зброї корабля, гіроскопічні прилади та електроапаратура.

4.5.2. Для систем управління ракетних комплексів категорія встановлюється на систему в цілому. Під час встановлення категорії системи управління повинні враховуватися категорії всіх пристроїв і приладів (блоків, механізмів), які входять у систему, однак вирішальними є категорії приладів основної групи пристроїв.

Для спрощення категорування систем управління всі прилади, що входять у систему, розбиваються умовно на дві групи:

основна група, що включає складні прилади, які визначають роботу системи (електронно-обчислювальні системи, приймально-передавальні,

лічильно-обчислювальні, індикаторні та антенно-хвилепровідні пристрої, антенні пости, пульти управління системою, апаратура автоматичного контролю, станції і щити силового живлення, гіроскопічна апаратура, агрегати живлення з пускорегулюючою апаратурою тощо);

допоміжна група приладів, що включає прості прилади (прилади, які передають або приймають інформацію, контрольні і сигнальні прилади, індикатори різних видів, перемикачі, релейні коробки, сполучні ящики, а також окремі елементи електро- і радіосхем тощо).

4.5.3. Системи управління в залежності від технічного стану і необхідних (проведених) видів ремонту поділяються на такі категорії:

1-а категорія – нові системи управління, які не були в експлуатації (знаходяться на тривалому зберіганні), і ті, що знаходяться в експлуатації, у межах гарантійних строків експлуатації, установлених виробником, справні і придатні для застосування за прямим призначенням (справність і придатність для бойового застосування визначаються вимогами експлуатаційної документації), для яких проводився тільки поточний (військовий) ремонт;

2-а категорія – системи управління, які знаходяться в експлуатації, а також ті, у яких для приладів основної групи проведено середній або капітальний ремонт, не гарантійні, у яких призначений ресурс (строк служби або зберігання) не закінчився або його продовжено, справні і придатні для застосування за прямим призначенням (справність і придатність для бойового застосування визначаються вимогами експлуатаційної документації);

3-я категорія – системи управління, які виробили міжремонтний строк експлуатації до середнього ремонту, або системи, у яких прилади основної групи або всі прилади потребують середнього ремонту і (або) продовження призначеного ресурсу, строків служби (зберігання), а також системи, що проходять модернізацію і (або) доробку за бюлетенями промисловості, при цьому прилади допоміжної групи можуть вимагати проведення капітального ремонту або заміни;

4-а категорія – системи управління, які виробили міжремонтний строк експлуатації до капітального ремонту, або системи, у яких прилади основної групи за своїм технічним станом потребують проведення капітального ремонту;

5-а категорія – системи управління, непридатні для застосування за прямим призначенням, відновлення яких технічно неможливе або економічно недоцільне.

Категорії окремих приладів установлюються на підставі їх загального технічного стану.

4.6. Категорювання оптичних приладів

4.6.1. До оптичних приладів відносяться: оптичні, оптико-механічні та електронно-оптичні прилади і системи (біноклі, біноклярні трубки, трубки

холодного прицілювання, приціли, візирі, далекоміри, перископи, перископні системи тощо).

4.6.2. Категорія оптичних і електронно-оптичних систем і приладів встановлюється на підставі категорій окремих частин, при цьому визначальними є категорії основних груп пристроїв і приладів:

для візирів і далекомірів – оптична частина;

для перископних систем – оптичні, електромеханічні та електронні пристрої (блоки), гіровертикалі;

для електронно-оптичних систем і приладів – оптичні, електронні та електронно-оптичні прилади (блоки).

Категорія системи в цілому встановлюється відповідно до нижчої категорії приладів (пристроїв, блоків) системи.

4.6.3. Оптичні прилади за своїм технічним станом поділяються на такі категорії:

1-а категорія – нові оптичні системи (прилади), які не були в експлуатації (знаходяться на тривалому зберіганні), і ті, що знаходяться в експлуатації, у межах гарантійних строків експлуатації, установлених виробником, справні і придатні для застосування за прямим призначенням (справність і придатність для застосування визначається вимогами експлуатаційної документації), для яких проводився тільки поточний (військовий) ремонт;

2-а категорія – оптичні прилади, які знаходяться в експлуатації, у тому числі ті, для яких проведено середній або капітальний ремонт, не гарантійні, у яких ресурс (строк служби або зберігання) не закінчився або його продовжено, справні і придатні до застосування за прямим призначенням (справність і придатність для застосування визначаються вимогами експлуатаційної документації);

3-я категорія – оптичні прилади, які потребують середнього ремонту і (або) продовження призначеного ресурсу, строків служби (зберігання), а також прилади і системи, що проходять модернізацію і (або) доробку за бюлетенями промисловості;

4-а категорія – відносяться оптичні прилади, які потребують капітального ремонту;

5-а категорія – оптичні прилади, які непридатні для застосування за прямим призначенням, а їх відновлення технічно неможливе або економічно недоцільне.

4.7. Категорування навчального озброєння, ЗІП та іншого майна

4.7.1. Категорування навчального озброєння проводиться відповідно до вимог пункту 2.26.2 цієї Інструкції.

4.7.2. Запасні інструменти і приналежності одиночних і групових комплектів ЗІП, їх комплектуючі елементи, вироби з тканини, дерев'яна і

металева тара та інше майно залежно від технічного стану поділяються на такі категорії:

1-а категорія – комплекти ЗІП, їх комплектуючі елементи та інші вироби, які не були в експлуатації (знаходяться на тривалому зберіганні), повністю укомплектовані і законсервовані;

2-а категорія – комплекти ЗІП, їх комплектуючі елементи та інші вироби, які знаходяться або були в експлуатації, що пройшли ремонт, справні і придатні для застосування за призначенням;

3-я категорія – комплекти ЗІП, їх комплектуючі елементи та інші вироби, які потребують ремонту, доукомплектування, переконсервації;

4-а категорія – не встановлюється;

5-а категорія – комплекти ЗІП, їх комплектуючі елементи та інші вироби, які непридатні для застосування за прямим призначенням, а їх відновлення технічно неможливе або економічно недоцільне.

4.8. Категорування ракет, їх комплектуючих елементів та устаткування арсеналів, баз, складів

4.8.1. Категорування ракет

4.8.1.1. Для ракет, що зберігаються в арсеналах, на базах і складах ВМС ЗС України, категорії встановлюються роздільно:

на ракету в цілому із встановленими на ній комплектуючими елементами;

на комплектуючі елементи (у тому числі і вибухонебезпечні), які зберігаються окремо від ракети.

Необхідність заміни комплектуючих елементів зі складу ЗІП на заміну тих, що були встановлені на ракетах і відмовили, не є підставою для переведення ракет у нижчу категорію.

4.8.1.2. Ракети та їх комплектуючі елементи за своїм технічним станом поділяються на такі категорії:

1-а категорія – ракети та їх комплектуючі елементи справні, придатні для бойового застосування або довгострокового зберігання, у межах гарантійних строків служби (зберігання), установлених виробником (справність і придатність для бойового застосування визначаються вимогами експлуатаційної документації), за наявності всіх необхідних формулярів (паспортів), для ракет та їх комплектуючих елементів проводився тільки поточний (військовий) ремонт;

2-а категорія – ракети та їх комплектуючі елементи справні, придатні для бойового застосування або довгострокового зберігання (справність і придатність для бойового застосування визначаються вимогами експлуатаційної документації), не гарантійні, у яких призначений ресурс, строк служби (зберігання) не закінчився або його продовжено, а ті, що

пройшли ремонт або укомплектовані хоча б одним елементом 2-ї категорії, заміна якого допускається і можлива в умовах арсеналу (бази, складу);

3-я категорія – відносяться ракети та їх комплектуючі елементи, які потребують середнього ремонту (для комплектуючих елементів, блоків, приладів) і (або) продовження призначених ресурсу, строків служби (зберігання), а також ті, що проходять модернізацію і (або) доробку за бюлетенями промисловості або укомплектовані хоча б одним елементом 3-ї категорії, заміна якого допускається і можлива в умовах арсеналу (бази, складу);

4-а категорія – не встановлюється;

5-а категорія – відносяться ракети та їх комплектуючі елементи, які непридатні для бойового застосування, ремонт яких технічно неможливий або економічно недоцільний, а також ракети та їх комплектуючі елементи, які небезпечні в експлуатації і під час зберігання, заборонені до бойового застосування або зняті з озброєння.

4.8.1.3. Ракети і ЗІП до них категорюванню на кораблях не підлягають. Визначення категорій ракет проводиться тільки на арсеналах, базах, складах.

Категорії ракет в облікових документах корабля проставляються відповідно до категорій, які зазначені в нарядах на одержання ракет.

4.9. Категорювання контрольно-перевірочної апаратури

4.9.1. Для комплекту приладів контрольно-перевірочної апаратури категорія встановлюється на комплект у цілому.

Під комплектом контрольно-перевірочної апаратури розуміють: окремі стаціонарні пульти, стенди та установки, а також комплексні пересувні контрольно-вимірювальні станції для перевірки ракет.

Під час встановлення категорії комплекту контрольно-перевірочної апаратури повинні враховуватися категорії всіх приладів, які входять у комплект.

Під час зберігання на базах (складах) приладів комплекту контрольно-перевірочної апаратури категорія окремих приладів може встановлюватися відповідно до спеціальних вказівок служби РАО КВМС ЗС України.

4.9.2. Контрольно-перевірочна апаратура за технічним станом і необхідним (проведеним) видом ремонту поділяється на такі категорії:

1-а категорія – нова контрольно-перевірочна апаратура, яка не була в експлуатації (знаходиться на довгостроковому зберіганні), і та, що знаходиться в експлуатації, у межах гарантійних строків служби (зберігання), установлених виробником, справна і придатна для використання за прямим призначенням або для довгострокового зберігання (справність і придатність для використання за прямим призначенням визначаються вимогами експлуатаційної документації), для якої проводився тільки поточний (військовий) ремонт;

2-а категорія – контрольно-перевірочна апаратура, яка знаходиться в експлуатації, і та, що пройшла середній або капітальний ремонт, не гарантійна, у якої призначений ресурс, строк служби (зберігання) не закінчився або його продовжено, справна і придатна для використання за прямим призначенням або для довгострокового зберігання (справність і придатність для використання за прямим призначенням визначаються вимогами експлуатаційної документації);

3-я категорія – контрольно-перевірочна апаратура, яка потребує середнього ремонту і (або) продовження призначених ресурсу, строків служби (зберігання), а також апаратура, що проходить модернізацію і (або) доробку за бюлетенями промисловості;

4-а категорія – контрольно-перевірочна апаратура, яка потребує капітального ремонту;

5-а категорія – контрольно-перевірочна апаратура, яка непридатна для використання за прямим призначенням, а її відновлення технічно неможливе або економічно недоцільне.

4.9.3. Комплект апаратури в цілому відноситься до 3-ї категорії, за наявності не менше 20% основних комплектуючих пультів, стендів або установок, які потребують середнього ремонту, а також у разі, якщо не більше 20% зазначених основних частин потребують капітального ремонту.

Пульт (стенд, установка) у цілому відноситься до 3-ї категорії за наявності не менше 20% основних комплектуючих його стояків, блоків і приладів, які потребують середнього ремонту, а також у разі, якщо не більше 20% зазначених основних частин потребують капітального ремонту.

4.9.4. Комплект апаратури в цілому відноситься до 4-ї категорії за наявності більше 20% основних комплектуючих пультів, стендів або установок, які потребують капітального ремонту.

Пульт (стенд, установка) у цілому відноситься до 4-ї категорії за наявності більше 20% основних комплектуючих його стояків, блоків і приладів, які потребують капітального ремонту.

4.10. Категорювання агрегатів наземного устаткування ракетних комплексів

4.10.1. До агрегатів наземного устаткування відносяться: підйомно-транспортне устаткування (стикувальні машини, стикувальники, комплекти вантажопідйомних засобів), транспортне устаткування (спеціальні візки, транспортні агрегати, електротягачі, контейнери), заправочне устаткування (заправники палива, автоцистерни, агрегати повітропостачання та сушіння повітря), допоміжне устаткування (кантувально-юстирувальні пристрої, ангарно-складські візки, електрогідроагрегати, нейтралізаційні установки, вторинні джерела живлення, комплекти спеціальних приналежностей тощо).

4.10.2. Агрегати наземного устаткування ракетних комплексів залежно від технічного стану та гарантійних строків служби (ресурсів, циклів, пробігів тощо) і призначених ресурсу, строку служби (зберігання) поділяються на такі категорії:

1-а категорія – нові і справні агрегати, які не були в експлуатації (знаходяться на тривалому зберіганні строком не більше 5 років) або нові, справні і придатні для використання агрегати, у яких використано до 10% встановленого виробником ресурсу (моторесурсу), у межах гарантійних строків служби (зберігання), установлених виробником (справність і придатність для використання за прямим призначенням визначаються вимогами експлуатаційної документації), для яких проводився тільки поточний (військовий) ремонт;

2-а категорія – справні і придатні для використання за прямим призначенням або для довгострокового зберігання (справність і придатність для використання за прямим призначенням визначаються вимогами експлуатаційної документації) агрегати:

нові, які не були в експлуатації (знаходяться на зберіганні більше 5 років, але не більше гарантійних строків зберігання);

що знаходяться в експлуатації і в яких використано більше 10% встановленого виробником ресурсу (моторесурсу);

у яких призначений ресурс, строк служби (зберігання) не закінчився або його продовжено;

які пройшли середній або капітальний ремонт;

3-а категорія – агрегати, які потребують середнього ремонту;

4-а категорія – агрегати, які виробили міжремонтний ресурс (період експлуатації до капітального ремонту, а також такі, що потребують за своїм технічним станом капітального ремонту;

5-а категорія – агрегати, які непридатні для експлуатації, а їх відновлення технічно неможливе або економічно недоцільне.

4.10.3. Категорювання автошасі агрегатів наземного устаткування проводиться відповідно до вимог керівних документів про категорювання автомобільної техніки у ЗС України.

4.11. Категорювання енергетичного устаткування

4.11.1. Для електростанцій і агрегатів живлення, двигунів внутрішнього згоряння, трансформаторних підстанцій і розподільних пристроїв залежно від їх технічного стану і необхідного (проведеного) виду ремонту встановлюються такі категорії:

1-а категорія – енергетичне устаткування нове, яке не було в експлуатації і відповідає вимогам технічних умов та інструкцій з експлуатації;

2-а категорія – енергетичне устаткування, яке знаходиться в експлуатації, справне і відповідає вимогам технічних умов та інструкцій з експлуатації, у тому числі те, що пройшло середній або капітальний ремонт;

3-я категорія – енергетичне устаткування, яке не задовольняє вимогам технічних умов та інструкцій з експлуатації, несправне і потребує проведення середнього ремонту;

4-а категорія – енергетичне устаткування, яке не задовольняє вимогам технічних умов та інструкцій з експлуатації, несправне і потребує проведення капітального ремонту;

5-а категорія – енергетичне устаткування, яке непридатне для використання за прямим призначенням, а його відновлення для використання за прямим призначенням технічно неможливе або економічно недоцільне.

4.11.2. Для трансформаторів і двигунів внутрішнього згоряння 3-я категорія не встановлюється. Допоміжні агрегати живлення, які встановлено в розподільних кабінах і в основних електростанціях, категоруються самостійно і не визначають категорію цих кабін і електростанцій в цілому.

Електростанції і агрегати живлення, які потребують заміни двигуна внутрішнього згоряння і середнього ремонту не менше двох основних вузлів механічної частини та одного основного вузла електричної частини, відносяться до 3-ї категорії.

Розподільні пристрої, які потребують капітального ремонту одного основного вузла або середнього ремонту не менше двох основних вузлів, відносяться до 3-ї категорії.

Середній ремонт електричної частини електростанції та агрегатів живлення визначається необхідністю капітального ремонту одного основного вузла або середнього ремонту не менше двох основних вузлів.

Середній ремонт електричних машин визначається необхідністю повного їх розбирання з усуненням ушкоджених місць обмотки без її заміни, проведення миття, просочування і сушіння обмотки, часткової пропайки елементів, заміни кілець з проведенням випробувань на холостому ході і під навантаженням.

Середній ремонт шаф, щитів управління визначається необхідністю часткової або повної заміни ізоляторів і шин, часткової заміни монтажу із заміною або ремонтом до 30% апаратури.

4.11.3. Електростанції та агрегати живлення, які потребують капітального ремонту двигунів внутрішнього згоряння і капітального або середнього ремонту електричної частини, відносяться до 4-ї категорії.

Розподільні пристрої, які вимагають капітального ремонту не менше двох основних вузлів, відносяться до 4-ї категорії.

Трансформаторна підстанція (блок), яка потребує капітального ремонту двох основних вузлів з боку високої напруги або капітального ремонту щита, відноситься до 3-ї категорії.

Трансформаторна підстанція (блок), яка (який) потребує капітального ремонту силового трансформатора або капітального ремонту більше двох основних вузлів з боку високої напруги, відноситься до 4-ї категорії.

Капітальний ремонт двигуна внутрішнього згоряння визначається необхідністю повного його розбирання, перевірки всіх деталей на їх відповідність вимогам технічних умов, ремонту і заміни ушкоджених і зношених деталей з подальшими стендовими випробуваннями зібраного двигуна.

Капітальний ремонт електричної частини електростанції та агрегатів живлення визначається необхідністю капітального ремонту не менше як двох основних вузлів.

Капітальний ремонт силових трансформаторів і реакторів визначається необхідністю їх розкриття і ремонту частини, яка виймається.

Капітальний ремонт масляних вимикачів визначається повним розбиранням, заміною деталей, які зносилися, і випробуванням окремих деталей на електричну міцність.

Капітальний ремонт електричних машин визначається необхідністю повної або часткової заміни обмоток або їх ремонту, заміни вала, реставрації посадкових місць під підшипники, перебирання кілець і колектора та повної перепайки елементів із проведенням випробувань на холостому ходу і під навантаженням.

Капітальний ремонт шаф, щитів управління визначається необхідністю повного розбирання з заміною 50% монтажу, із зміною або ремонтом більш 30% апаратури.

4.12. Категорування вибухонебезпечних елементів ракет

4.12.1. Категорування бойових частин ракет

Бойові частини ракет у бойовому (інертно-бойовому) спорядженні за своїм технічним станом поділяються на такі категорії:

1-а категорія – бойові частини, справні і придатні для бойового застосування або довгострокового зберігання, які задовольняють вимогам креслень, технічних умов, технічних описів та інструкцій з експлуатації, у межах гарантійних строків служби (зберігання), установлених виробником, а також якщо вони піддавалися тільки поточному ремонту;

2-а категорія – бойові частини, справні і придатні для бойового застосування або довгострокового зберігання, які задовольняють вимогам креслень, технічних умов, технічних описів та інструкцій з експлуатації, не гарантійні, у яких призначений строк служби (зберігання) не закінчився або його продовжено, у тому числі ті, які пройшли ремонт;

3-я категорія – бойові частини, які потребують середнього ремонту і (або) продовження призначених строків служби (зберігання), а також ті, що проходять модернізацію і (або) доробку за бюлетенями промисловості;

4-а категорія – не встановлюється;

5-а категорія – бойові частини:

непридатні для бойового застосування, ремонт яких технічно неможливий або економічно недоцільний;

заборонені для бойового застосування за спорядженням або зняті з озброєння;

з механічними ушкодженнями (тріщини, розриви, пробоїни тощо);

з маслянистими патьоками по зчленуваннях бойової частини;

з глибокими вм'ятинами на корпусі, днищі, кришках, кумулятивній виїмці і корпусах блоків додаткових детонаторів;

з помітно деформованими стикувальними вузлами або з ушкодженнями окремих відповідальних поверхонь, які неможливо усунути;

з деформованими стаканами (гніздами) під підривні пристрої, що не дозволяє зробити установку в них підривних пристроїв.

4.12.2. Категорування стартових порохових реактивних двигунів (агрегатів) та їх комплектуючих елементів

Стартові двигуни (агрегати), споряджені твердим ракетним паливом на заводах-виробниках та у військових частинах (арсеналах, базах, складах), за своїм технічним станом поділяються на такі категорії:

1-а категорія – справні і придатні для бойового застосування або для довгострокового зберігання двигуни, які задовольняють вимогам креслень, технічних умов, технічних описів та інструкцій з експлуатації, у межах гарантійних строків служби (зберігання), установлених виробником, а також ті, що піддавалися тільки поточному (військовому) ремонту;

2-а категорія – справні і придатні для бойового застосування або для довгострокового зберігання двигуни, які задовольняють вимогам креслень, технічних умов, технічних описів та інструкцій з експлуатації, не гарантійні, у яких призначений ресурс, строк служби (зберігання) не закінчився або його продовжено, а також ті, що пройшли ремонт або укомплектовані хоча б одним елементом 2-ї категорії, заміна якого допускається і можлива в умовах арсеналу (бази, складу);

3-я категорія – двигуни, які потребують середнього ремонту і (або) продовження призначених строків служби (зберігання), а також ті, що проходять модернізацію і (або) доробку за бюлетенями промисловості або укомплектовані хоча б одним елементом 3-ї категорії, заміна якого допускається і можлива в умовах арсеналу (бази, складу);

4-а категорія – стартові двигуни (агрегати), які потребують заводського ремонту;

5-а категорія – двигуни:

заборонені для бойового застосування або зняті з озброєння;

непридатні для бойового застосування, ремонт яких технічно неможливий або економічно недоцільний;

з тріщинами, розривами, пробоїнами, глибокими вм'ятинами та іншими механічними ушкодженнями корпусів, кришок, соплових блоків,

стикувальних вузлів та інших вузлів і деталей, що можуть викликати ненормальну роботу двигуна.

4.12.3. Категорування неспоряджених стартових порохових реактивних двигунів (агрегатів) проводиться відповідно до вимог пункту 4.10.2 розділу 4 цієї Інструкції.

Свічки з фільтром, призначені для укомплектування стартових двигунів, за своїм технічним станом поділяються на такі категорії:

1-а категорія – справні і придатні для бойового застосування або для довгострокового зберігання, які задовольняють вимогам креслень, технічних умов, технічних описів та інструкцій з експлуатації, у межах гарантійних строків служби (зберігання), установлених виробником;

2-а категорія – справні і придатні для бойового застосування або для довгострокового зберігання, які задовольняють вимогам креслень, технічних умов, технічних описів та інструкцій з експлуатації, не гарантійні, у яких призначений ресурс, строк служби (зберігання) не закінчився або його продовжено, а також свічки з продуктами корозії, які видаляються під час протирання дрантям;

3-я категорія – свічки, які потребують продовження призначених строків служби (зберігання);

4-а категорія – не встановлюється;

5-а категорія – спарені свічки:

заборонені до бойового застосування або зняті з озброєння;

з механічними ушкодженнями (обриви проводів, глибокі вм'ятини і тріщини на корпусі і штепсельному рознімачі, пошкодження різьби на головках свічок тощо), з несправними електричними ланцюгами і з опором ізоляції нижче меж, допустимих інструкціями з експлуатації;

з продуктами корозії, які не видаляються під час протирання дрантям.

4.12.4. Коробки, джгути, реле послідовного включення, піросвічки, які входять у комплект електроустаткування стартових агрегатів, за своїм технічним станом поділяються на такі категорії:

1-а категорія – справні і придатні для бойового застосування або для довгострокового зберігання коробки, джгути тощо, які задовольняють вимогам креслень, технічних умов, технічних описів та інструкцій з експлуатації, у межах гарантійних строків служби (зберігання), установлених виробником;

2-а категорія – справні і придатні для бойового застосування або для довгострокового зберігання коробки, джгути тощо, які задовольняють вимогам креслень, технічних умов, технічних описів та інструкцій з експлуатації, не гарантійні, у яких призначений ресурс, строк служби (зберігання) не закінчився або його продовжено, а також свічки з продуктами корозії, які видаляються під час протирання дрантям;

3-я категорія – коробки, джгути тощо, які потребують продовження призначених строків служби (зберігання) і (або) доробки за бюлетенями промисловості;

4-а категорія – коробки, джгути тощо, які потребують заводського ремонту;

5-а категорія – коробки, джгути тощо, які:

заборонені для бойового застосування або зняті з озброєння;

непридатні для бойового застосування;

мають механічні ушкодження (обриви проводів, глибокі вм'ятини і тріщини на корпусі, кришках і штепсельних рознімачах);

з несправними електричними ланцюгами та опором ізоляції нижче меж, допустимих інструкціями з експлуатації стартових агрегатів;

з продуктами корозії, які не видаляються під час протирання дрантям.

4.12.5. Категорування порохових зарядів і запалювачів до маршових і стартових реактивних двигунів і агрегатів

Порохові заряди до маршових і стартових двигунів і агрегатів, які споряджаються в частинах (арсеналах, базах, складах), за своїм технічним станом поділяються на такі категорії:

1-а категорія – комплектні і справні за зовнішнім видом заряди, які відповідають вимогам креслень, технічних умов та інструкцій з експлуатації, мають задовільну хімічну стійкість і балістичні (стендові) характеристики і укомплектовані штатними запалювачами 1-ї категорії, у межах гарантійних строків служби (зберігання), установлених виробником;

2-а категорія – комплектні і справні за зовнішнім видом заряди, які відповідають вимогам креслень, технічних умов та інструкцій з експлуатації, мають задовільну хімічну стійкість і балістичні (стендові) характеристики і укомплектовані штатними запалювачами не нижче 2-ї категорії, не гарантійні, у яких призначений ресурс, строк служби (зберігання) не закінчився або його продовжено;

3-я категорія – заряди:

комплектні і справні за зовнішнім видом, які відповідають вимогам креслень, технічних умов та інструкцій з експлуатації, мають задовільну хімічну стійкість і балістичні (стендові) характеристики, але потребують продовження призначених строків служби (зберігання);

комплектні заряди, які мають задовільну хімічну стійкість і балістичні (стендові) характеристики, але потребують заміни шашок з дефектами (тріщини, відколи, вм'ятини тощо), які виходять за межі допусків, передбачених кресленнями, технічними умовами та інструкціями з експлуатації на придатні порохові шашки в обсягах, які допускаються інструкціями з експлуатації порохових зарядів та технологічними процесами;

які укомплектовані запалювачами 3-ї категорії або порохом шашками з номерами сумішей, які не зазначені у формулярі, але їх заміна допускається і можлива в умовах арсеналу (бази, складу);

некомплектні (не повністю укомплектовані пороховими шашками і штатними запалювачами), якщо доукомплектування їх в умовах арсеналу (бази, складу) допустиме і можливе;

розукомплектовані;

4-а категорія – не встановлюється;

5-а категорія – заряди:

заборонені до бойового застосування або зняті з озброєння;

хімічно нестійкі (за висновками лабораторії);

які не задовольняють вимогам креслень і технічних умов за балістичними (стендовими) характеристиками;

які мають у комплекті порохові шашки з дефектами (тріщини, відколи, вм'ятини тощо), що виходять за межі допусків, передбачених кресленнями, технічними умовами та інструкціями з експлуатації порохових зарядів, а також технологічними процесами, якщо кількість таких шашок у комплекті більше, ніж зазначено в інструкціях з експлуатації або в технологічних процесах;

які укомплектовані запалювачами 3-ї або 5-ї категорії або пороховими шашками з номерами сумішей, не зазначеними у формулярі, якщо заміна їх неможлива;

некомплектні (не повністю укомплектовані пороховими шашками, штатними запалювачами), якщо доукомплектування їх недоцільне або неможливе.

Категорія для порохових зарядів, у комплекті яких знаходяться порохові шашки з нальотом неприпустимого кольору, встановлюється після виявлення (у відповідному порядку) причин появи зазначеного нальоту. Використовувати такі порохові заряди для спорядження маршових і стартових двигунів (агрегатів) забороняється до одержання про них позитивного рішення.

4.12.6. Запалювачі до порохових зарядів для маршових і стартових двигунів (агрегатів) за своїм технічним станом поділяються на такі категорії:

1-а категорія – справні за зовнішнім видом запалювачі, які задовольняють вимогам креслень, технічних умов та інструкцій з експлуатації, у межах гарантійних строків служби (зберігання), встановлених виробником;

2-а категорія – запалювачі:

справні за зовнішнім видом, задовольняють вимогам креслень, технічних умов та інструкцій з експлуатації, не гарантійні, у яких призначений ресурс, строк служби (зберігання) не закінчився або його продовжено;

з продуктами корозії на корпусах або кришках, які видаляються під час протирання дрантям;

які потребують відновлення або виправлення знаків маркування і написів;

3-я категорія – запалювачі, які потребують продовження призначених строків служби (зберігання) і (або) проведення доробок за бюлетенями промисловості;

4-а категорія – не встановлюється;

5-а категорія – запалювачі:

заборонені для бойового застосування або зняті з озброєння;

з механічними ушкодженнями футлярів (проколи, розриви, тріщини, відставання перкалевих заглушок тощо), які порушують міцність і герметичність запалювача;

з продуктами корозії на корпусах або кришках, які не видаляються під час протирання дрантям.

4.12.7. Категорування піропатронів усіх типів

Піропатрони за своїм технічним станом поділяються на такі категорії:

1-а категорія – піропатрони, що зберігаються в штатній герметичній або умовно-герметичній тарі, а також встановлені в порохові реактивні двигуни, які відповідають вимогам креслень, технічних умов та інструкцій з експлуатації, у межах гарантійних строків служби (зберігання), установлених виробником;

2-а категорія – справні і придатні для бойового застосування або для довгострокового зберігання піропатрони, що зберігаються в штатній герметичній або умовно-герметичній тарі, а також установлені в порохові реактивні двигуни, які відповідають вимогам креслень, технічних умов та інструкцій з експлуатації, не гарантійні, у яких призначений ресурс, строк служби (зберігання) не закінчився або його продовжено, а також піропатрони з продуктами корозії, які видаляються під час протирання дрантям;

3-я категорія – піропатрони, які потребують продовження призначених строків служби (зберігання);

4-а категорія – не встановлюється;

5-а категорія – піропатрони:

заборонені для бойового застосування або зняті з озброєння;

які зберігалися понад встановлений строк у негерметичній або поза штатною умовно-герметичною тарою;

із несправними містками розжарювання;

із механічними ушкодженнями (наколи на контактних сердечниках, тріщини, розриви, вм'ятини, забоїни різьби, відшаровування герметизуючого покриття тощо);

з продуктами корозії на корпусі, які не видаляються під час протирання дрантям.

4.13. Категорування підривних пристроїв і систем ініціювання підривних пристроїв

4.13.1. Механічні підривні пристрої за своїм технічним станом поділяються на такі категорії:

1-а категорія – справні і придатні для бойового застосування або для довгострокового зберігання, які відповідають вимогам креслень, технічних умов та інструкцій з експлуатації, зберігаються в штатній герметичній або в табельній тарі, у межах гарантійних строків служби (зберігання), установлених виробником;

2-а категорія – не гарантійні, справні і придатні для бойового застосування або для довгострокового зберігання, які відповідають вимогам креслень, технічних умов та інструкцій з експлуатації:

що зберігаються в штатній герметичній або в табельній тарі, а також ті, у яких призначений ресурс, строк служби (зберігання) не закінчився або його продовжено;

що тимчасово зберігаються в негерметичній тарі, але не більше строку, допустимого інструкціями з експлуатації;

що зберігаються в табельній тарі після розснарядження бойових частин у межах установлених строків зберігання;

з продуктами корозії, які видаляються під час протирання дрантям;

3-я категорія – підривні пристрої, які потребують продовження призначених строків служби (зберігання);

4-а категорія – не встановлюється;

5-а категорія – підривні пристрої:

заборонені для бойового застосування або зняті з озброєння;

з механічними ушкодженнями (тріщини, вм'ятини, з деформованими запобіжними і установочними ковпаками, із забоїнами на різьбі запобіжного ковпака і корпусі підривного пристрою тощо), а також із значною корозією на корпусі, яка не піддається видаленню під час протирання дрантям;

з опором ізоляції ланцюга електрозапала, що виходить за межі, допустимі інструкцією з експлуатації;

без запобіжного ковпака і кільця для карабіна, з ушкодженими головкою мембрани і запобіжною мембраною;

без пускової чеки;

що надійшли (зберігалися) з несполученою ризкою на сполучній втулці і ризкою "П" на установочному ковпаку;

з моментом установочного ковпака, що виходить за межі, які встановлені інструкцією з експлуатації;

по яких наносилися удари або вони падали з висот, більше допустимих;

з часом дії годинникових механізмів, що виходять за межі, які встановлені інструкціями з експлуатації.

4.13.2. Електричні та електромеханічні підривні пристрої та системи ініціювання підривних пристроїв за своїм технічним станом поділяються на такі категорії:

1-а категорія – комплектні; справні і придатні для бойового застосування або для довгострокового зберігання пристрої і системи, що задовольняють вимогам креслень, технічних умов та інструкцій з експлуатації, які зберігаються в штатній герметичній або табельній тарі, у межах гарантійних строків служби (зберігання), установлених виробником, у тому числі пристрої і системи, для яких проводилося відновлення (нанесення) антикорозійного фарбувального покриття та маркування;

2-а категорія – не гарантійні, комплектні; справні і придатні для бойового застосування або для довгострокового зберігання пристрої і системи, які задовольняють вимогам креслень, технічних умов та інструкцій з експлуатації:

що зберігаються в штатній герметичній або табельній тарі, у яких призначений ресурс, строк служби (зберігання) не закінчився або його продовжено, але потребують відновлення (нанесення) антикорозійного фарбувального покриття і маркування;

що зберігаються в штатній або табельній тарі після розснарядження бойових частин у межах установлених строків зберігання;

що тимчасово зберігаються в негерметичній тарі, але не більше строку, допустимого інструкціями з експлуатації;

з продуктами корозії, які видаляються під час протирання дрантям;

3-я категорія – підривні пристрої і системи ініціювання:

які потребують продовження призначених строків служби (зберігання);

які потребують заміни несправних вузлів (вузлів детонаторних) придатними вузлами;

4-а категорія – не встановлюється;

5-а категорія – підривні пристрої і системи ініціювання:

заборонені для бойового застосування або зняті з озброєння;

з механічними ушкодженнями (тріщини, глибокі вм'ятини, обриви кабелів тощо);

з продуктами корозії на корпусі, які не піддаються видаленню під час протирання дрантям;

з несправними електричними ланцюгами;

по яких наносилися удари або вони падали з висот, більше допустимих.

4.13.3. Запобіжно-виконавчі і запалювально-детонуючі механізми, а також споряджені колодки за своїм технічним станом поділяються на такі категорії:

1-а категорія – справні і придатні для бойового застосування або для довгострокового зберігання механізми і колодки, що задовольняють вимогам креслень, технічних умов та інструкцій з експлуатації, які зберігаються в штатній герметичній тарі, у межах гарантійних строків служби (зберігання), установлених виробником, у тому числі механізми та колодки, для яких

проводилося відновлення (нанесення) антикорозійного фарбувального покриття та маркування;

2-а категорія – не гарантійні, справні і придатні для бойового застосування або довгострокового зберігання механізми і колодки, які задовольняють вимогам креслень, технічних умов та інструкцій з експлуатації, а також механізми і колодки:

у яких призначений ресурс, строк служби (зберігання) не закінчився або його продовжено, але які потребують відновлення (нанесення) антикорозійного фарбувального покриття і маркування;

що зберігаються в штатній тарі після демонтажу з ракет;

що тимчасово зберігаються в негерметичній тарі, але не більше строку, допустимого інструкціями з експлуатації;

з продуктами корозії, які видаляються під час протирання дрантям;

3-я категорія – механізми і колодки, які потребують продовження призначених строків служби (зберігання);

4-а категорія – не встановлюється;

5-а категорія – механізми і колодки:

заборонені для бойового застосування або зняті з озброєння;

з механічними ушкодженнями (тріщини, вм'ятини, обриви кабелів, зломи, погнутості тощо);

з продуктами корозії, які не піддаються видаленню під час протирання дрантям;

з несправними електричними ланцюгами;

по яких наносилися удари або вони падали з висот, більше допустимих.

4.14. Категорування артилерійського озброєння

4.14.1. До артилерійського озброєння відносяться: артилерійські установки, система приладів управління стрільбою, пости наведення та оптичні прилади.

4.14.2. Встановлення (визначення) категорій артилерійського озброєння проводиться відповідно до вимог пункту 2.5 розділу 2 цієї Інструкції.

4.14.3. Право переведення артилерійського озброєння в нижчу категорію (затвердження акта) залежно від його технічного стану або строку зберігання надається:

у 2-у категорію – командирам кораблів 1, 2, 3 рангів, командирам з'єднаних кораблів 1 рангу, командирам військових частин, начальникам установ і військових навчальних закладів, начальникам арсеналів, баз, складів – на артилерійське озброєння, що знаходиться в експлуатації;

у 3-ю та 4-у категорію – начальнику служби РАО Командування Військово-Морських Сил Збройних Сил України – на озброєння, що знаходиться в експлуатації в підпорядкованих військових частинах;

у 5-у категорію – посадовим особам, визначеним наказами Міністерства оборони України про порядок списання з обліку матеріальних засобів у ЗС України.

4.14.4. Артилерійське озброєння, на якому проведено середній або капітальний ремонт, переводиться у 2-у категорію. Акт технічного стану затверджується начальником (командиром) арсеналу, бази, ремонтного органу (підрозділу), директором ремонтного підприємства після проведення ремонту та перевірки комісією озброєння на відповідність його технічним умовам на ремонт. Про проведений ремонт ставиться відмітка у формулярі (паспорті) зразка.

4.14.5. Категорування окремих частин артилерійського озброєння

До окремих частин артилерійського озброєння відносяться: артилерійські установки, підйомачі боєприпасів, системи дистанційного управління, системи приладів управління стрільбою, пости наведення та оптичні прилади, а також агрегати, прилади і механізми.

Окремі частини артилерійського озброєння в залежності від технічного стану і необхідних (проведених) видів ремонту поділяються на такі категорії:

1-а категорія – нові частини артилерійського озброєння, які мають гарантію, і ті, що знаходяться (були) в експлуатації, справні, придатні для бойового застосування, а також ті, що піддавалися лише поточному ремонту;

2-а категорія – частини артилерійського озброєння, у яких закінчився гарантійний строк, і ті, що знаходяться (були) в експлуатації, справні, придатні для бойового застосування або ті що пройшли середній ремонт;

3-я категорія – частини артилерійського озброєння, які потребують середнього ремонту;

4-а категорія – частини артилерійського озброєння, які потребують капітального ремонту;

5-а категорія – частини артилерійського озброєння, які непридатні для застосування за прямим призначенням, їх відновлення технічно неможливе або економічно недоцільне.

Для встановлення 3-ї та 4-ї категорій потрібно визначити, який вид ремонту потрібен частині артилерійського озброєння, яку категорують.

4.14.6. Категорування навчального озброєння та приладів

Навчальне озброєння та прилади в залежності від технічного стану і необхідних (проведених) видів ремонту поділяються на такі категорії:

1-а категорія – нове озброєння, яке має гарантію, і те, що було в експлуатації, справне і придатне для навчальних цілей;

2-а категорія – не встановлюється;

3-я категорія – озброєння, яке потребує ремонту;

4-а категорія – не встановлюється;

5-а категорія – озброєння, яке не придатне для навчальних цілей.

4.15. Категорування матеріальної частини артилерійських установок

4.15.1. Загальна категорія артилерійської установки визначається в залежності від категорій, установлених окремо для ствола і для установки. Для багатоствольних установок загальна категорія стволів встановлюється по стволу, що має найбільший знос.

Під час визначення загальної категорії артилерійської установки необхідно керуватися такою таблицею:

Категорія установки	Категорія ствола				
	1	2	3	4	5
1	1	2	3	4	4
2	1	2	3	4	4
3	3	3	3	4	4
4	4	4	4	4	4
5	5	5	5	5	5

Лейнери, вільні труби, скріплені стволи і стволи-моноблоки, у тому числі запасні, у залежності від технічного стану і необхідних (проведених) видів ремонту поділяються на такі категорії:

1-а категорія – лейнери, вільні труби та інші стволи, які мають гарантії, що знаходяться в експлуатації, справні і придатні для бойового застосування, піддавалися лише поточному ремонту, зі зносом каналу ствола до 25%, що мають незначну сітку розпалу, сліди обміднення, але не мають пошкоджень;

2-а категорія – лейнери, вільні труби та інші стволи, у яких закінчився гарантійний строк, і ті, що знаходяться (були) в експлуатації, справні і придатні для бойового застосування, або пройшли середній ремонт із зносом каналу ствола від 25% до 50%, мають незначну сітку розпалу, сліди обміднення, але не мають пошкоджень;

3-я категорія – лейнери, вільні труби та інші стволи, які придатні для бойового застосування або пройшли середній ремонт із зносом каналу ствола від 50% до 80%, мають незначні пошкодження (невелике роздуття, розплющення полів нарізів) назалежно від ступеня зносу каналу ствола і потребують середнього ремонту;

4-а категорія – стволи, які потребують зміни лейнера внаслідок зносу каналу ствола від 80% і більше або мають пошкодження каналу ствола, що допускається до бойового використання. При цьому оболонка залишається придатною для використання. Після зміни лейнера, вільної труби або перествольніння, ствол переводиться в категорію, яка відповідає категорії лейнера (вільної труби).

Для лейнерів вільних труб стволів-моноблоків четверта категорія не встановлюється.

Лейнеровані стволи, оболонки з вільними трубами у разі невиходу лейнера, вільної труби надсилаються на завод виробник для вирішення питання про подальше використання;

5-а категорія – стволи, лейнери, вільні труби із зносом ствола 80% та більше або які мають пошкодження каналу ствола або оболонки, непридатні для застосування за прямим призначенням, відновлення яких технічно неможливе або економічно недоцільне.

4.15.2. Артилерійські установки (без обліку стану стволів) підлягають категорюванню в цілому, категорія артилерійської установки в цілому встановлюється на підставі категорії основних частин.

До основних частин артилерійської установки відносяться:

казенник з затвором і приводом затвору;
люлька з протівідкидними приладами;
механізм наведення і стабілізації;
станок та опорні пристрої;
механізм заряджання;
установки підшивачів;
гідравлічна система з гідроприводами;
електрообладнання і система дистанційного управління;
механізм подачі;
механізм погребів;
повітропроводи;
ходові частини пересувних артилерійських установок.

Гідроприводи, що зберігаються на складі окремо від артилерійських установок, категорюються самостійно.

Системи дистанційного управління приладами подачі і зберігання, не зв'язані з артилерійською установкою в одне ціле, категорюються незалежно від артилерійської установки.

Приціли, встановлені в артилерійських установках, категорюються відповідно до пункту 2.22 розділу 2 цієї Інструкції.

4.15.3. Артилерійські установки в залежності від технічного стану і необхідних (проведених) видів ремонту поділяються на такі категорії:

1-а категорія – нові артилерійські установки, які мають гарантію, і ті, що знаходяться (були) в експлуатації, справні, придатні до бойового використання, а також ті, що пройшли лише поточний ремонт;

2-а категорія – артилерійські установки, у яких закінчився гарантійний строк, і ті, що знаходяться (були) в експлуатації, справні, придатні для бойового використання або ті, що пройшли середній ремонт;

3-я категорія – частини артилерійської установки, в яких одна або декілька основних частин, передбачених у пункті 4.15.2 розділу 4 цієї Інструкції, потребують середнього ремонту;

4-а категорія – артилерійські установки, в яких одна або декілька основних частин, передбачених у пункті 4.14.5 розділу 4 цієї Інструкції, потребують капітального ремонту;

5-а категорія – артилерійські установки, непридатні для бойового використання, відновлення яких неможливе або економічно недоцільне.

4.15.4. Категорія основних частин артилерійської установки встановлюється на підставі їх технічного стану, а також в залежності від виду потрібного або проведеного ремонту відповідно до пункту 4.14.5 розділу 4 цієї Інструкції.

Під час визначення виду ремонту основних частин артилерійської установки необхідно керуватися наведеними нижче зразковими короткими переліками характерних робіт, що виконуються під час того або іншого виду ремонту та усунення фактично виявлених несправностей, забезпечення експлуатації і бойового використання.

4.15.5. Під час поточного ремонту можуть виконуватися такі роботи.

Щодо механізмів артилерійської установки, систем заряджання, пристрою та подачі заряджання:

- часткове перебирання механізмів;
- заміна простих деталей та окремих деталей середньої важкості з ЗІП;
- усунення витоків повітря та мастила шляхом підтягування сальників або заміни ущільнень і простих деталей;
- відновлення місцевих пошкоджень фарбування;
- підйом бортової частини, заміна змащування:
- для автоматичних артилерійських установок до калібру 37 мм включно;
- для неавтоматичних артилерійських установок до калібру 130 мм включно;
- для шарів роликів і бігових доріжок через оглядові вікна опорного пристосування автоматичних артилерійських установок більше ніж 37 мм калібру із заміною окремих шарів;
- регулювання механізмів установок до норм ТУ на поточний ремонт.

Щодо гідросистем і гідроприводів:

- заміна простих деталей ущільнень із ЗІП без подетального розбирання;
- заміна арматури і окремих простих вузлів (фільтрів, клапанів, манометрів тощо);
- усунення течі в з'єднаннях і сальниках;
- промивка гідроприводів і заміна на робочі рідини;
- регулювання механізмів;
- відновлення місцевих пошкоджень фарбувань.

Щодо електрообладнання і систем дистанційного управління:

- часткове розбирання несправних приладів, апаратів і машин;

заміна простих деталей (кріпильні, ізоляційні деталі, прокладки, пружини, контакти тощо);

заміна окремих електроелементів, резисторів, конденсаторів;

заміна арматури окремих приладів, реле, контрольно-вимірювальних приладів;

відновлення пошкодження монтажних проводів;

відновлення опору ізоляції шляхом сушки током або зовнішнім нагрівачем до рівня норм поточного ремонту;

притирання та регулювання щитом;

заміна змащування;

налаштування апаратів і приладів, наладка і регулювання схеми;

узгодження ДУ з системою ПУС і з артилерійською установкою;

перевірка роботи системи ДУ в статичі та динаміці.

Під час визначення виду ремонту підсилювальної станції і периферійних приладів системи ДУ необхідно керуватися відповідними вказівками для приладів управління стрільбою, наведеними в пункті 4.16 розділу 4 цієї Інструкції.

4.15.6. Під час середнього ремонту можуть виконуватися такі характерні роботи.

Щодо механізмів артилерійської установки, систем заряджання, пристрою та подачі заряджання:

розбирання основних механізмів, чищення, заміна змащування з подальшим збиранням та регулюванням;

заміна деталей середньої складності, що потребують підгонки окремих складних деталей;

ремонт деталей середньої складності;

полірування та зміна шарів пристрою шліфування та поліровка бігових доріжок погона для автоматичних артилерійських установок до калібру 37 мм включно;

підйом обертової частини неавтоматичних артилерійських установок більше ніж 130 мм калібрів, заміна змащування;

відновлення пошкодженого антикорозійного покриття;

фарбування;

регулювання механізмів установки до норм ТУ на середній ремонт.

Щодо гідросистем і гідроприводів:

розбирання на вузли і механізми, подетальне розбирання окремих вузлів, механізмів, гідроприводів, чищення, заміна і підгонка деталей середньої складності та окремих складних деталей;

усунення мертвих ходів шляхом заміни зношених деталей;

відновлення всіх пошкоджених антикорозійних покриттів;

фарбування.

Щодо електрообладнання і систем дистанційного управління:
розбирання на вузли і деталі;
заміна окремих машин, апаратів і приладів;
повна заміна монтажних приводів в окремих приладах;
ремонт та заміна деталей і вузлів будь-якої складності (крім перемотування обмоток електричних машин);
просочення лаком обмоток гальм і котушок апаратів, пайка та перемотування резисторів;
проточування колекторів балансування якорів електричних машин;
підйом опору ізоляції до рівня норм середнього ремонту;
повне регулювання та перевірка в зібраному вигляді;
відновлення антикорозійних гальванічних і лакофарбових покриттів;
регулювання і перевірка системи ДУ в цілому в комплексі з системою ПУС та артилерійською установкою.

4.15.7. Під час проведення капітального ремонту можуть виконуватися такі характерні роботи.

Щодо механізмів артилерійської установки, систем заряджання, пристрою та подачі заряджання, гідросистем і гідроприводів:

подетальне розбирання всіх механізмів та вузлів, перевірка стану всіх деталей, чищення, заміна змащування, збирання та регулювання до норм ТУ на капітальний ремонт;

заміна та підгонка деталей, вузлів та механізмів будь-якої складності.

Щодо електрообладнання і систем дистанційного управління:

повний монтаж і розбирання всіх приладів і пристроїв;

повна заміна всіх монтажних приводів;

заміна будь-яких машин, апаратів, приладів і деталей;

ремонт деталей будь-якої складності;

регулювання, налаштування, перевірка і випробування на стенді.

4.16. Категорювання систем приладів управління стрільбою (ПУС)

4.16.1. Для систем ПУС категорія встановлюється на систему в цілому.

Під час встановлення категорії системи ПУС враховуються категорії всіх приладів, що входять до комплекту, але визначними мають бути категорії стану приладів основної групи даної системи.

Під час зберігання на складах окремих приладів або для більш точного обліку технічного стану комплектних систем ПУС можуть згідно зі спеціальною вказівкою служби РАО КВМС ЗС України встановлюватися також категорії окремих приладів.

4.16.2. Для полегшення категорювання систем ПУС усі прилади, які входять до систем ПУС, умовно поділяються на дві групи:

основна група приладів, яка включає складні прилади, що визначають роботу системи, наприклад: лічильно-розв'язувальні та гіроскопічні прилади, станції підсилювачів і основні щити живлення, агрегати живлення з пускорегулюючою апаратурою тощо;

допоміжна група приладів, яка включає прості прилади, наприклад: контрольні та сигнальні прилади, перемикачі, замикачі, релейні коробки, з'єднувальні ящики тощо.

4.16.3. Системи ПУС в залежності від технічного стану, необхідних (проведених) видів ремонту поділяються на такі категорії:

1-а категорія – нові системи ПУС, які мають гарантію, і ті, які знаходяться (знаходились) в експлуатації, справні та придатні для бойового застосування, в яких прилади основної групи не ремонтувались або проходили лише поточний ремонт;

2-а категорія – системи ПУС, в яких закінчився гарантійний строк, і ті, що знаходяться в експлуатації, справні та придатні для бойового застосування, в яких прилади основної групи проходили середній або капітальний ремонт;

3-я категорія – системи ПУС, в яких прилади основної групи або всі прилади потребують середнього ремонту. Прилади допоміжної групи при цьому можуть потребувати середнього, капітального ремонту або заміни;

4-а категорія – системи ПУС, в яких прилади основної групи або всі прилади потребують капітального ремонту. Необхідність проведення капітального ремонту тільки приладів допоміжної групи не може служити підставою для віднесення системи до 4-ї категорії;

5-а категорія – системи ПУС, непридатні для застосування за прямим призначенням, відновлення яких технічно неможливе або економічно недоцільне.

4.16.4. Категорії окремих приладів встановлюються на підставі їх загального технічного стану та категорій окремих механізмів, вузлів, блоків тощо відповідно до пункту 4.14.5 розділу 4 цієї Інструкції.

4.16.5. Під час встановлення категорій як на систему ПУС в цілому, так і на окремі прилади потрібно керуватись чинною інструкцією, а також наведеними в пунктах 4.16.6 – 4.16.11 розділу 4 цієї Інструкції приблизними переліками характерних робіт, які виконуються під час того або іншого виду ремонту для усунення фактично виявлених несправностей, забезпечення нормальної експлуатації систем ПУС і її бойового застосування.

4.16.6. Під час поточного ремонту системи ПУС виконуються такі характерні роботи:

поточний ремонт приладів основної групи;

поточний або середній ремонт приладів допоміжної групи;
поточний ремонт кабельних трас та збільшення опору ізоляції до норм
ТУ на поточний ремонт;

виставлення механічних та електричних нулів регулювання
спостережних систем, регулювання ланцюгів стрільби та узгодження ліній
синхронних передач, перевірка, регулювання шляхом рішення задач.

4.16.7. Під час середнього ремонту систем ПУС можуть виконуватися
такі характерні роботи:

середній ремонт приладів основної групи;

середній та капітальний ремонт приладів допоміжної групи;

середній ремонт кабельних трас;

проведення повного регулювання та узгодження системи ПУС,
ланцюгів стрільби та оптичних приладів із заповненням звітної документації.

4.16.8. Під час капітального ремонту системи ПУС може виконуватися
капітальний ремонт будь-яких приладів системи та регулювально-
узгоджувальні роботи в будь-якому необхідному об'ємі.

4.16.9. Під час поточного ремонту приладів можуть виконуватися такі
характерні роботи:

часткове розбирання механізмів та вузлів;

чищення та заміна змащення приладів;

усунення мертвих ходів штатними регулюючими засобами;

усунення дрібних механічних пошкоджень, пайка, лудження та
обплетення кінців, провідників електросхем;

заміна несправних деталей та електроелементів справними з ЗІП;

підвищення опору ізоляції до норм ТУ на ремонт сушінням приладів;

збирання, регулювання та узгодження приладу по порушених лініях;

заміна вугільних стержнів у регуляторах напруги або самих
регуляторів з подальшим установленням, підгонкою та регулюванням усієї
пускорегулювальної апаратури;

поновлення герметичності приладів шляхом заміни прокладок та
сальникових набивок;

поновлення лакових та антикорозійних покриттів, часткова шпаклівка
та фарбування приладів тощо.

4.16.10. Під час середнього ремонту приладів можуть виконуватися
такі характерні роботи:

розбирання по механізмах основних лічильно-розв'язувальних
приладів, гіроскопічних приладів та приладів середньої складності, а також
розбирання дефектних вузлів;

повузлове розбирання інших приладів, а також подетальне розбирання
дефектних вузлів;

огляд та перевірка ізоляції внутрішнього монтажу приладів та проведення необхідного ремонту (часткова заміна монтажу, обробка кінців жил тощо);

поновлення герметичності приладів, установлених на відкритих майданчиках, шляхом заміни всіх прокладок та сальникових набивок;

поновлення точності та плавності ходів механізмів, перештифтування деталей, заміна шестерень, черв'яків та інших деталей з заводського ЗІП з подальшим регулюванням та перевіркою всього вузла та механізму;

проточування колекторів та контактних кілець, заміна ізоляції між контактними кільцями, статичне балансування роторів тощо;

поновлення антикорозійних та ізоляційних покриттів;

збирання, загальне регулювання, перевірка, шпаклювання, фарбування та випробування приладу у відповідності з ТУ на ремонт з заповненням звітної (технічної) документації.

4.16.11. Під час капітального ремонту приладів можуть виконуватися такі характерні роботи:

повузлове розбирання основних лічильно-розв'язувальних приладів, гіроскопічних приладів та приладів середньої складності, а також подетальне розбирання дефектних вузлів;

огляд та перевірка внутрішнього монтажу приладу та усунення з'ясованих несправностей;

поновлення герметичності приладів шляхом заміни всіх прокладок та сальникових набивок;

складний ремонт або виготовлення та заміна кронштейнів і корпусів будь-якої складності з подальшим регулюванням вузлів та механізмів, що монтуються;

ремонт електроелементів шляхом поновлення, заміни або виготовлення деталей та вузлів будь-якої складності;

збирання, загальне регулювання, перевірка, шпаклювання, фарбування та випробування приладів відповідно до ТУ з заповненням звітної (технічної) документації.

4.17. Категорування оптичних приладів

4.17.1. У залежності від технічного стану і необхідних (проведених) видів ремонту оптичні прилади поділяються на такі категорії:

1-а категорія – нові оптичні прилади, які мають гарантію, та ті, що знаходяться (знаходились) в експлуатації, справні та придатні для бойового використання або ті, що пройшли лише поточний ремонт;

2-а категорія – оптичні прилади, у яких закінчився гарантійний строк, і ті, що знаходяться (знаходились) в експлуатації, що пройшли середній або капітальний ремонт, справні, але мають дефекти, які не впливають на бойове використання приладів (нальоти на сітках, марках, колекторах і на інших оптичних деталях, слабкопомітні з боку окуляра в прямому світлі: подряпини

на зовнішніх поверхнях зовнішніх оптичних деталей, непомітні під час спостереження в прилад; знос та потертість зовнішніх поверхонь);

3-я категорія – оптичні прилади, які потребують середнього ремонту;

4-а категорія – оптичні прилади, які потребують капітального ремонту;

5-а категорія – оптичні прилади, непридатні для застосування за прямим призначенням, відновлення яких технічно неможливе або економічно недоцільне.

Примітка. Дефекти на внутрішніх оптичних деталях, помітні зі сторони об'єктиву, не впливають на встановлення категорії.

4.17.2. Категорювання візирів (далекомірів) здійснюється окремо за оптичною частиною та тумбою. Під час визначення загальної категорії візирів (далекомірів) необхідно керуватися такою таблицею:

Категорія тумби	Категорія оптичної частини				
	1	2	3	4	5
1	1	2	3	4	5
2	1	2	3	4	5
3	1	2	3	4	5
4	4	4	4	4	5
5	4	4	4	4	5

4.17.3. Під час встановлення категорії оптичних приладів необхідно керуватись чинною інструкцією, а також наведеними в пунктах 4.17.4 – 4.17.6 розділу 4 цієї Інструкції приблизними переліками характерних робіт, які виконуються під час того або іншого виду ремонту для усунення фактично виявлених несправностей, забезпечення їх нормальної експлуатації та бойового використання.

4.17.4. Під час поточного ремонту можуть виконуватися такі характерні роботи:

перевірка технічного стану приладів, що не потребує використання спеціальних пристосувань;

чищення оптичних поверхонь та заміна несправних оптичних деталей, які доступні без загального розбирання приладу та не потребують загального юстирування;

розбирання та ремонт окремих вузлів та механізмів, що не потребує загального розбирання, регулювання та юстирування приладу шляхом заміни несправних деталей справними з ремонтного ЗПП;

виготовлення простих механічних деталей (монтажні деталі, втулки, гвинти, гайки тощо);

усунення люфтів та мертвих ходів без розбирання приладу;

просте юстирування та узгодження приладу штатними конструктивними пристроями, узгодження нульових відліків на шкалах;

відновлення зовнішнього освітлення, заміна несправних герметизуючих прокладок та сальникових набивок, часткове шпаклювання та фарбування приладу.

4.17.5. Під час середнього ремонту можуть виконуватися такі характерні роботи:

- повузлове перебирання приладу з чищенням усіх оптичних деталей та заміною змащування в усіх частинах та з'єднаннях, що труться;

- поновлення герметичності приладу шляхом заміни всіх прокладок, сальникової набивки та водонепроникної замазки;

- поновлення оптичних характеристик приладу шляхом ремонту оптичних деталей середньої складності (перебирання об'єктивів, окулярів тощо), заміна непридатних оптичних деталей та вузлів запасними з ремонтного ЗІП, юстирування найбільш важливих оптичних вузлів та юстирування їх підгонкою на місці та регулюванням усього вузла механізму;

- ремонт та заміна частини кронштейнів, корпусів та внутрішнього освітлення;

- поновлення антикорозійних покриттів;

- ремонт футлярів;

- загальне юстирування приладу на коліматорах, фарбування та випробування відповідно до ТУ.

Примітка. Для деяких приладів обов'язковою може бути не тільки повузлове, але й часткове або повне подетальне розбирання, необхідність якого визначається конструкцією або технологічним процесом ремонту.

4.17.6. Під час капітального ремонту можуть виконуватися такі характерні роботи:

- подетальне перебирання приладу з чищенням усіх оптичних та механічних деталей із повною заміною змащування вузлів, частин та деталей;

- заміна внутрішньої електричної проводки;

- поновлення оптичних характеристик приладу шляхом заміни оптичних деталей та вузлів будь-якої складності, юстирування вузлів та приладу в цілому;

- поновлення точності та плавності ходу механізмів шляхом заміни несправних або виготовлення нових механічних деталей будь-якої складності з подальшими їх підготовкою та прокаткою;

- складний ремонт або виготовлення і заміна кронштейна та корпусів будь-якої складності з подальшим регулюванням вузлів, що монтуються на них, та механізмів;

- загальне юстирування на коліматорах, фарбування та випробування відповідно до ТУ.

4.18. Категорування боєприпасів артилерії номенклатури Військово-Морських Сил Збройних Сил України

4.18.1. Під категоруванням боєприпасів артилерії номенклатури Військово-Морських Сил Збройних Сил України розуміється визначення їх технічного стану і ступені придатності для бойового застосування.

Боєприпаси і їх комплектуючі елементи в залежності від технічного стану поділяються на три категорії:

1-а категорія – боєприпаси, придатні для бойового застосування і тривалого зберігання, які не мають дефектів або з окремими дефектами, що не перешкоджають бойовому застосуванню;

2-а категорія – боєприпаси, які потребують ремонту на арсеналах, базах і складах, заміни окремих елементів або усунення дефектів, що з'явилися в процесі експлуатації або розсортування;

3-я категорія – боєприпаси, заборонені, зняті з озброєння, небезпечні для бойового застосування або в службовому поводженні, у тому числі ті, що втратили бойові властивості за висновками відповідних лабораторій (після затвердження висновку начальником служби РАО озброєння логістики Командування Військово-Морських Сил Збройних Сил України), а також, що знаходилися під впливом вибухів, пожеж, а також авто-, авіа- і залізничних катастроф.

4.18.2. Категорування боєприпасів проводиться відповідно до критеріїв, визначених у додатку 11 до цієї Інструкції, під час технічних оглядів боєприпасів, а також під час їх якісного обліку на арсеналах, базах і складах.

4.18.3. Право переведення боєприпасів, контейнерів (тари) у нижчу категорію (затвердження акта) залежно від їх технічного стану або строку зберігання надається:

у 2-у категорію – начальнику служби РАО озброєння логістики Командування Військово-Морських Сил Збройних Сил України, начальнику арсеналу;

у 3-ю категорію – начальнику служби РАО озброєння логістики Командування Військово-Морських Сил Збройних Сил України за затвердженою номенклатурою.

Начальник служби РАО озброєння логістики Командування Військово-Морських Сил Збройних Сил України під час переведення боєприпасів у 3-ю категорію діє в межах прав, наданих керівними документами зі списання матеріальних засобів.

Акти кораблів (військових частин) на переведення боєприпасів у третю категорію в необхідних випадках затверджуються після огляду боєприпасів на місці представниками служби РАО озброєння логістики Командування Військово-Морських Сил Збройних Сил України.

4.18.4. Переведення боєприпасів і їх елементів з 2-ї категорії в 1-у після ремонту або заміни окремих елементів проводиться на підставі відомості та акта, складених на кожну відремонтовану партію (відповідно до вимог чинної технічної документації).

4.18.5. Розпорядження про порядок реалізації або про знищення непридатних боєприпасів дає служба РАО озброєння логістики Командування Військово-Морських Сил Збройних Сил України після отримання від арсеналу актів на переведення боєприпасів у 3-ю категорію. У цих актах повинні бути детально вказані дефекти, за якими боєприпаси віднесені до непридатних для бойового застосування, та надано пропозиції щодо подальшого призначення таких боєприпасів. Опис дефектів має відповідати критеріям, визначеним у додатку 11 до цієї Інструкції.

4.18.6. Боєприпаси, небезпечні в службовому поводженні та бойовому застосуванні, знищуються за вказівкою начальника арсеналу (для боєприпасів, що зберігаються на цьому арсеналі) з подальшим висиланням акта про знищення боєприпасів у службу РАО озброєння логістики Командування Військово-Морських Сил Збройних Сил України.

4.18.7. Боєприпаси, що надійшли від заводів промисловості або з цехів збирання і ремонту, приймаються відповідно до вимог креслень і ТУ.

4.18.8. Порушення захисних покриттів або маркування на боєприпасах, тарі (за наявності необхідних даних для її відновлення), поява корозії на боєприпасах не можуть служити підставою для зниження категорії. Маркування та лакофарбове покриття повинні бути відновлені, а корозія видалена під час чергових робіт з ремонту цих боєприпасів, здійснених за результатами технічних оглядів.

4.18.9. Під час визначення категорії боєприпасів категорія тари, в якій вони містяться, не враховується, за винятком випадків обов'язкового зберігання боєприпасів у герметичній тарі, передбачених технічною документацією та цією Інструкцією.

4.18.10. Малі партії боєприпасів до зведення їх в збірні партії або до розділення категоруються відповідно до технічного стану боєприпасів, що входять до складу цих партій. Зведення в збірні партії або розділення малих партій боєприпасів проводиться в арсеналі відповідно до вимог Положення про арсенали, бази та склади зберігання ракет і боєприпасів ЗС України, затвердженого наказом Генерального штабу Збройних Сил України від 30 травня 2017 року № 191дск.

4.18.11. Боєприпасам, які зазнали дії проникаючої радіації, радіоактивного зараження або зараження бойовими отруйними речовинами, але які не були під дією світлового випромінювання та ударної хвилі під час ядерного вибуху, категорія не знижується. Такі боєприпаси повинні бути

піддані відповідно дезактивації або дегазації в установленому порядку з подальшою перевіркою їх якісного стану. Після цього приймається остаточне рішення про категорії таких боєприпасів.

Категорювання боєприпасів, які зазнали під час ядерного вибуху впливу ударної хвилі або світлового випромінювання, здійснюється залежно від їх технічного стану відповідно до вимог, передбачених у додатку 11 до цієї Інструкції.

4.1 & 12. Боєприпаси, на бойове застосування яких мається обмеження, а також боєприпаси, які плануються до освіження (за відсутності в них дефектів, що знижують категорію), відносяться до 1-ї категорії.

Перший заступник
начальника Генерального штабу
Збройних Сил України
генерал-полковник

І.КОЛЕСНИК